The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIĶSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKA

58./286. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 24. JŪLIJĀ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIĶSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

Kanadas, Austrālijas un ASV latvieši vienprātīgi Pasaules apvienības jautājumā — ko darīs LAK EC?

NODIBINĀTS ZIEMEĻAMERIKAS KULTŪRAS FONDS

LNAK valdes un ALAs valdes pārstāvju kopsēde Draudzības dienās Niagārā

Apvienotajā Kultūras fondā paredzama citu zemju iestāšanās. Vai vēl pastāvēs arī zemju Kultūras fondi? Kultūras dienas saskaņos. Pasaules apvienības lietā noskaidroti viedokļi.

Viens no draudzības dienu nozīmīgākajiem posmiem Niagārā bija Sav. Valstu un Kanadas centrālo organizāciju valžu apspriede. No ALA's piedalījās Centrālās valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, Kultūras biroja vadītājs E. Freivalds un ģenerālsekretārs Br. Albāts, bet LNAK valde bija gandrīz pilnā sastāvā: A. Svenne, V. Upeslācis, J. Grīslis, Dr. A. Tichovskis, J. Kalns un J. Lejiņš, kā arī Izglītības un kultūras nozares vad. Ž. Bukovskis, B. Senkēviča un DV KV locekļi V. Mukts, Līdums un Niagāras DV nod. pr-ks. K. Sisenis.

Šinī sēdē noslēdzās ASV un Kanadas latviešu kultūras fondu apvienošanās process, ko kopš pag. gada abas apvienības pakāpeniski sagatavoja. Savā pēdējā sēdē LNAK valde varēja pievienoties kopīgajam K. F. valdes sastāvam. Šo lēmumu A. Svenne šinī apspriedē paziņoja arī ALA's pārstāvjiem. Prof. P. Lejiņš savukārt varēja ziņot, ka viņam līdzi ir pilnvarojums tādā gadījumā piekrist galīgām K. F. apvienošanas nolīgumam. Apspriede apstājās tikai pie dažiem pārejas laika jautājumiem, nolemjot, ka: a) Ziemeļamerikas Kultūras fonda valde jaunā sastāvā sāk darboties tūlīt pēc valžu pārvēlēšanām abās centrālajās organizācijās attiecīgā kalendāra

LNAK valdes loc. V. Upeslācis — kā allaž — saka arī Niagārā dažus izšķirīgus vārdus: — tam jābūt tā un ne citādi ...
H. Kliģera foto

gadā un b) piedalīšanās ar naudas līdzekļiem apvienotajā Kultūras fondā sākas ar jaunajām līdzekļu vākšanas akcijām.

Pēc tam apspriede konstatēja, ka ar šo visi K. fondu apvienošanas priekšdarbi ir noslēgušies, un Ziemeļamerikas Kultūras fonds latviešiem Sav. Valstīs un Kanadā ir nodibināts.

Šinī sakarā radās otrs principiāls atzinums, ka „apspriede uz siltāko ieteic izveidot vienu iekšēju Kultūras fondu emigrācijā." Br. Albāts zināja teikt, ka paredzama citu zemju pievienošanās šim fondam. Ar to latvieši būtu tikuši pie pirmā visus trimdas latviešus aptveroša pasākuma.

Plašas pārrunas izraisīja prof. P. Lejiņa ASV Kultūras fonda valdes uzdevumā izteiktais viedoklis, ka atsevišķo zemju Kultūras fondi nelikvidētos, bet turpinātu pastāvēt, jo, piem., glezniecībā, mūzikā darbus grūti novērtēt, ja tie radīti citās zemēs.

V. Upeslācis atzina, ka šādas grūtības pastāv arī zemju robežās, bet tam nolūkam apvienotajam fondam ir refer enti. Varētu vēl runāt par K. F nodaļām atsevišķās zemēs. Bet būtu ļoti maz pakalpots, ja līdzšinējo 2 K. F. vietā tagad pastāvētu trīs, bet, pievienojoties Vācijai, Austrālijai u. c., fondu skaits būtu īsti prāvs un īstenībā nekāda apvienošanās nebūs notikusi.

A. Svenne paskaidro, ka Kanada ar mieru savu fondu pilnīgi likvidēt, jo mēs uzticamies tiem darbiniekiem, kas lietas kārtos.

E. Freivalds, jautāts, tomēr atbild, ka latvieši Sav. Valstīs ziedot neatsāks, ja vāks tikai apvienotajam fondam vien.

Pret atsevišķiem K. fondiem izteicās arī Dr. H. Tichovskis, J. Lejiņš, J. Bukovskis, A. Svenne, uzsverot, ka apvienotā K. F. ideja Kanadā ir populāra, un kultūras darbinieki negrib daudzus kultūras fondus.

Jautājumu pagaidām izbeidza ar ALA's priekšlikumu, ka „apvienotajā fondā zemes pagaidām var piedalīties ar pusi no savāktiem līdzekļiem, paturot otru pusi vietējām vajadzībām."

KĀ KULTŪRAS DIENAS JĀSASKAŅO,

bija Dr. H. Tichovska ierosinājums. Dienu ietvaros vāktu ziedojumus arī K. F.. Saskaņošana laika ziņā varētu notikt ar 1955. gadu. LNAK principā būtu ar mieru grozīt savu dienu laiku. Tā kā līdzīgu viedokli izteica arī prof. P. Lejiņš, tad apspriede ierosinājumam principā pievienojās. Tālākais ir praktisks darbs, ko veiks no ALA's puses Kultūras birojs un no LNAK puses Kultūras un izglītības nozare.

LATVIEŠU PASAULES APVIENĪBAS

lietas bija trešais darba kārtības punkts. Īsumā lietas gaitu attēloja V. Upeslācis, apstājoties arī pie sēdes kopā ar LAK EC viceprieksšsēdi V. Janumu Toronto, kad panākta vienošanās vismaz vienā no nedaudzajiem nevienprātības punktiem, t. s. divu biroju (vai centru) jautājumā. Min. sēdē, piedaloties arī V. Janumam, tomēr nolemts, ka „Latviešu pasaules apvienībai ir viens lēmējs centrs". Ar to ir ļets solis tālāk, kam jau piekrīt Austrālija un tagad varētu pievienoties arī ALA, sevišķi vēl tādēļ, ka ALA's kongress šinī ziņā atstāj brīvas rokas.

Prof. P. Lejiņš paskaidro ALA's stāvokli, kā pie šī kompromisa nonākts, lai tomēr būtu kaut kas panākts, un ka pagaidām ALA grib būt lojāla pret to, kamēr LAK EC nepaziņos savus uzskatus. Pēc prof. Lejiņa domām, Pasaules apvienība ir nepieciešama, un tai, pirmā kārtā, pienāktos: 1. izteikt latviešu viedokli dažos visus latviešus skarošos jautājumos un 2. koordinēt, t. i. saskaņot mūsu iekšējo dzīvi.

Agr. J. Lejiņš domā, ka daudzos gadījumos cilvēki nostājas pret Pasaules apvienību aiz tādiem iemesliem, kuŗus atklāti negrib uzrādīt. LAK EC jāatgādina pasteidzināt atbildi, lai atbrīvotu ALA's rokas. Būtu jāmēģina vienoties ASV, Kanadai un Austrālijai. Tad Eiropa pienāks pati klāt. Arī J. Grīslis domā, ka kongress ir ALA's valdei daļēji atbrīvojis rokas, un V. Januma vienošanās ar LNAK, kur viņš gājis tālāk kā ar ALA, šo brīvību tikai pastiprinājusi.

Uz Līduma jautājumu, kam piedēr iniciātīva Pasaules apvienības organizēšanā, prof. Lejiņš paskaidro, ka uz Kanadas un Austrālijas lūgumu to dara ALA.

Beigās A. Svenne paziņoja savas valdes viedokli divos punktos: 1. ka LNAK vēlreiz lūdz ALA's valdi enerģiski un ātri rīkoties Pasaules apvienības radīšanā un 2. ka LNAK valde nevar visumā pievienoties ALA's 21. februāŗa Pasaules apvienības noteikumu projektam, kas pieņemts, piedaloties LAK EC vicepr-dim V. Janumam.

Pārrunas šinī lietā bija brīžiem loti dzīvas un pamatīgas un novērotājam rādīja, ka kaut kur cilvēki šo jautājumu pēta visai nopietni, un ka tādēļ cerības nav vēl jāatmet. Vismaz tas bija vērojams lietiškajā un un draudzīgajā sēdē.

Tad A. Svenne teica pateicības vārdus tāliem un tuviem ciemiņiem, prof. P. Lejiņš atbildēja un pievienojās A. Svennes domai, ka personiska satiksme un kopējas sēdes ne tikai vajadzīgas, bet arī iespējamas, kas būtu jāievēro nākotnē.

Pēc 4 stundu darba sēdi slēdza, kad Draudzības dienu tauta jau bija tālu aizklīdusi Niagaras jaukumu skatīšanā. Sēdes dalībniekiem tāpat gāja secen arī auto ekskursija pa Niagāras apkārtni. (Izsmejošu Draudzības dienu atreferējumu sniegsim nākošā numurā)

KOMŪNISTU ĶĪNAS PRIEKŠLIKUMS

jaunam Āzijas aizsardzības blokam

Londonā. Sarunā ar Anglijas strādnieku partijas sekretāru Morgānu Fillipu komūnistu Ķīnas ministru prezidentsČu En Lajs izteicās, ka būtu jādibina drošības bloks visas Āzijas apmērā, lai tādējādi aizsargātu visas Āzijas mieru.Ču En Lajs sacīja, ka Āzijas nācijām vajadzētu uzņemt savstarpēju kontaktu, lai tādējādi izveidotu kopēju Āzijas aizsardzības sistēmu. Runādams par Āzijas drošības plānu, komūnistu Ķīnas ministru prezidents minēja piecus punktus ,tos pašus piecus punktus, kaş ir 29. aprīlī komūnistu Ķīnas un Indijas parakstītajā Tibetas līgumā.

Ču En Laja vēstījums tika pārraidīts arī Londonas radiofonā:

„Es noteikti ticu, ka tad, kad zināmos Āzijas apgabalos būs panākts kopējs miers, šiem „miera apgabaliem" būs iespēja izplesties, nesot mieru un drošību visai pasaulei."

Tā vien liekas, ka atkārtojas Pad. Savienības nodomi Eiropā: pirms neilga laika Pad. Savienība taču piedāvājās iestāties Ziemeļatlantijas organizācijā, lai kopēji aizstāvētu Eiropu! Tā runā par visas Āzijas aizsardzības bloku, lai aizstāvētu Āziju!

ALA's valdes pr. prof. P. Lejiņš sadodas draudzīgi rokās ar LNAK valdes pr. A. Svenni. H. Kliģera foto

HANOJA IZMIRST

Hanojā. — Hanoja ir mirstoša pilsēta. Vēl pagaidām franču rokās, tā drīzi vien ar visiem saviem 400.000 iedzīvotājiem pāries komūnistu īpašumā — lai izmirtu, kā domā paši hanojieši. Viss eiropējiskais jau tagad sāk pamazām apstāties, un bēgļu straumes cenšas atstāt komūnistiem nolemto pilsētu. Tie, kas gatavojas pilsētā palikt, par lētu naudu var nopirkt visu ko, jo tie, kas no pilsētas aiziet, nerēķinādamies ar zaudējumiem, mēģina glābt vienīgi paši sevi, lai tai dienā, kad komūnisti „atbrīvos" Hanoju, viņi būtu pēc iespējas tālu.

PAMIERS INDOĶĪNĀ — „MIERA UZVARA" SAKA KOMŪNISTI

Londonā. — Kamēr Eiropas komūnisti un „neitrālā" Indija slavē Indoķīnas pamieru kā lielāko soli ceļā uz mieru, brīvā pasaule labi šaprot, ka tai atkal lieku reizi ir nācies liekties komūnistu priekšā. Maskavas radio, dirigēdams savu satelitu dziedātās Indoķīnas pamiera slavas dziesmas, Ženēvas vienošanos sauc par „miera spēku jauno uzvaru." Indijas Nērū, kaş nekad nepalaiž garām izdevību pateikt savas domas, Indoķīnas pamieru ieskata par „lielāko soli" un „vienu no lieliskākiem sasniegumiem pēckara laikmetā."

Anglijā dīvainā kārtā Indoķīnas pamiers tika uzņemts ar lielu pesimismu. Lielākie Anglijas laikraksti brīvi mētājās tādām frazēm, kā: „Brīvā pasaule ir daudz zaudējusi," „Ir patiesība, ka liela daļa Indoķīnas Rietumu pasaulei ir zudusi." Italijas neatkarīgās partijas laikraksts Indoķīnas pamieru ieskata par „Āzijas Mincheni," drūmi piebilzdams, ka šāda Rietumu rīcība var ļaut Maskavai iedomāties, ka līdzīga „Minchene" varētu sekmēties arī Eiropā. „Trieciens Rietumu pasaulei un baltai rasei!" tā beidz kāds cits itāliešu laikraksts. Formozas ārlietu ministrs izteicies, ka komūnisti guvuši jaunus panākumus.

Vienīgā patiesi apmierinātā Eiropas valsts ir Francija. Turpat 8 gadi ilgušais Indoķīnas karš, kas frančiem maksāja 90.000 krituşos un bez vēsts pazudušos, ir beidzies. Francijas ministru prezidents ir pierādījis savas spējas un turējis savu doto solījumu. No Indoķīnas dzirnakmens atbrīvota, Francija varēs no jauna staigāt lepni paceltu galvu un, saimniecīski un politiski atkopdamās, ieņemt sev cienīgu vietu pasaules lielvalstu saimē.

„BRĪVĪBAS LĪNIJA" STARP AUSTRUMIEM UN RIETUMIEM

Indoķīnas karam izbeidzoties, „brīvības līnijas" gali pēc vairāk kā septiņiem gadiem beidzot ir savilkti. Sabiedrotie savu darbu ir veikuši. Vienā „brīvības līnijas" pusē, lai tās būtu aiz dzelzs vai bambuka priekškara, valda komūnisms, kamēr otrā pusē dzīvo brīvā pasaule. „Brīvības līnijas" teorētiskā nozīme ir nepārprotama. Tā ir apstāšanās zīme komūnistu ekspansijai. Komūnistiem šo līniju pārkāpjot, brīvā pasaule ir solījusies šaut. Vismaz teorētiski „brīvības līnija" ir valnis pret komūnismu.

Par „brīvības līnijas" sākumiem var runāt jau 1947. g., kad amerikāņi Grieķijā gāja talkā grieķiem cīņā pret komūnistiem. Kopš tā laika līnija ir nepārtraukti stiepusies garumā, kamēr tagad, galiem noslēdzoties, komūnisti ir iežogoti, un šī žoga robežu viņiem pārkāpt nav brīv. Pat vēl vairāk; tā kā Sav. Valstis pašreiz ir pievērsušās aktīvai politikai, tad amerikāņi domā, ka minētā „brīvības līnija" nebūt nav nekustīga un mūžīga ...

Lai „brīvības līniju" nobeigtu, bija vajadzīga vienošanās ar komūnistiem Indoķīnā. Tagad tāda vienošanās ir panākta, un komūnisti skaidri zina, kur sākas un kur beidzas viņu valstība. Taizeme, Malaja, Burma, Indonēzija un Filipīnu salas atrodas „brīvības līnijas" brīvajā pusē, un katrs komūnistu mēģinājums atklāti iefiltrēties viņā no šīm zemēm tiks uzskatīts par izaicinājumu karam kuŗā automatiski tiktu ievilktas Sav. Valstis un to sabiedrotie. Pēc brīvības līnijas novilkšanas Sav. Valstīm nav jācīnās Vietnamas, Laosas un Kambodžas dēļ. Bet arī tad komūnistiem ir likts saprast, ka arī Indoķīnā, jaunas komūnistu agresijas gadījumā, viņiem pretī stāsies lielākas un daudz spēcīgākas armijas nekā tās, ko turpat 8 gadus no vietas kaujās sūtīja Francija.

Pēc „brīvīoas līnijas" novilkšanas nākošais jautājums ir šīs līnijas nosargāšana. Eiropā, piemēram, šo līniju kas atdala komūnistus no brīvās pasaules, sarga Ziemeļatlantijas organizācija, ko izveidoja un apgādāja Sav. Valstis. Āzijā pēc Ziemeļatlantijas principiem veidotā Dienvidaustrumāzijas organizācija var izrādīties nederīga. Indija un citi Āzijas „neitrālie" pretojas Dienvidaustrumāzijas organizācijas dibināšanai. Tādēļ ļoti iespējams, ka Sav. Valstis, Anglija un Francija mēģinās jaunu plānu, un proti, Vienotas aizsardzības organizāciju, kuŗā darbosies līdz arī „neitrālās" valstis.

Atskaitot robežas gar Alasku, Kanadu un Grenlandi, kur „brīvības līnija" stiepjas netraucēti, pārējās pasaules daļās tai ir nepārtraukti jāsastopas ar dažādiem šķēršļiem. Eiropā, Vidusjūras apkārtnē, Vidējos Austrumos, Dienvidāzijā un Dienvidaustrumāzijā un arī Tālajos Austrumos nepārtraukti jārēķinās ar nepatikamiem starpgadījumiem. „Brīvības līnija" ir izveidojusies par globālā aukstā kara kaujas joslu. Komūnisti vēl nekad nav mēģinājuši neko darīt, lai šo auksto karu izbeigtu.

Ārkārtīgi svarīgs „brīvības līnijas" posms iet caur Eiropu. Lai pasargātu Eiropu no komūnisma, Sav. Valstis aukstā kara kaujās Eiropā ir iesviedušas milzu kapitālus un milzumu kara materiālu. Eiropas brīvības un Sav. Valstu ieguldījumu pasargāšanai blakus Ziemeļatlantijas organizācijai tika nolemts dibināt Eiropas armiju, kuŗā bez Francijas, Itālijas un Beneluksa valstīm, solotu arī Rietumvācijas pēckara gados atdzimušais militārisms. Bet Francija kavējas ar līguma ratificēšanu, Itālija dara Francijai pakaļ, tā kaitinot Rietumvāciju un atbalstot Padomju Savienību. Sakarā ar Francijas tūļāšanos Sav. Valstis un Anglija ir nolēmušas piešķirt Rietumvācijai suverēnitātes tiesības cerībā, ka neatkarīga Rietumvācija dibinās savu nacionālo armiju, tādējādi pastiprinot „brīvības līniju" Eiropā. Arī tas ir zināms risks, bet citas izejas nav. Liekas gan, ka vāciešiem neatkarība liksies pietiekami vērtīga, lai bez kavēšanās dibinātu savu armiju šīs ilgi cerētās neatkarības sargāšanai pret uzbrucējiem no austrumiem.

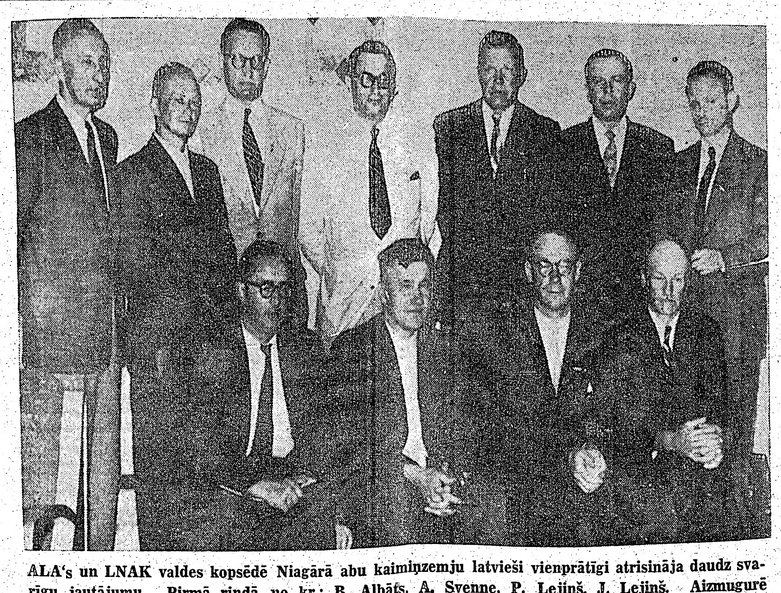

ALA's un LNAK valdes kopsēdē Niagārā abu kaimiņzemju latvieši vienprātīgi atrisināja daudz svarīgu jautājumu. Pirmā rindā no kr.: B. Albāts, A. Svenne, P. Lejiņš, J. Lejiņš. Aizmugurē stāv: J. Grīslis, A. Bukovskis, H. Tichovskis, E. Freivalds, K. Sisenis, J. Kalns, V. Upeslācis.
H. Kliģera foto

Parakstīts Indoķīnas pamiera līgums

Vietnama pāršķelta divi daļās

Pēc Indoķīnas pamiera līguma parakstīšanas pasaule pirmoreiz pēdējo 20 gadu laikā palika bez sava karstā kara. Divos svinīgos aktos parakstītais Indoķīnas pamiers nozīmē 13 milj. ziemeļvietnamiešu ieslēgšanu aiz komūnistu dzelzs aizkara.

Ženēvā. — Gan vienu dienu vēlāk, nekā to bija izplānojis Francijas ministru prezidents Mendess-Frānss, astoņi gadi ilgā Indoķīnas kara pamiera līgums tomēr parakstīts. Divos svinīgos aktos franču un komūnistu pārstāvji solījās kara darbību Indoķīnā pēc dokumentu parakstīšanas nekavējoties izbeigt. Militārie lietpratēji tomēr paredz, ka izolētos apvidos uguns apmaiņa var turpināties vēl vismaz divas nedēļas.

Kā pirmo franču un komūnistu pārstāvji parakstīja Vietnamas un Laosas pamiera līgumu, kamēr Kambodžas līguma parakstīšana mazliet aizkavējās, jo franči pēdējā brīdī bija sadomājuši protestēt pret komūnistu partizānu uzturēšanos Kambodžas territorijā.

75 dienu ilgā 9 nāciju Indoķīnas konference ir beigusies. Konferences pēdējā sēdē tika publicēti galīgie Indoķīnas pamiera noteikumi, kuŗos paredzēta Vietnamas sadalīšana Rietumu un komūnistu ietekmju sfairās. Tālāk — ne vienai, ne otrai Vietnamas pusei nav brīv pieslieties nekāda veida militārai aliansei, kamēr Laosā un Kambodžā aizliegts dibināt ārzemju militārās bazes.

Indoķīnas konferences pēdējā sēdē savu vārdu teica arī Sav. Valstu pārstāvis ģen. Bedell-Smits, sacīdams, ka agresijas atsākšanu Indoķīnā Sav. Valstu valdība uzņemtu ar vislielāko nopietnību, uzskatot to kā nopietnu draudu starptautiskajam mieram un drošībai.

Anglijas ārlietu ministrs Īdens jau bija daudz optimistiskāks. Viņš uzsvēra, ka pamiera noteikumi ir „labākie, kādus vien mūsu rokas varēja izstrādāt" un ka pamiera nākotne tagad tiek atstāta franču un komūnistu rokās, kam jāraugās, lai visi pieņemtie noteikumi tiktu arī pildīti.

Pretkomūnistiskā Vietnamas valdība pamiera parakstīšanu boikotēja, ne tikvien pamieru neparakstot, bet arī neierodoties uz pamiera parakstīšanas svinīgo aktu.

Savu „goda pilno" mieru Mendess-Frānss ir panācis. Vietnama ir pāršķelta divās daļās, pie 17. parallēles, gandrīz vienā līnijā ar Ben Hai upi. Ho Či Mina komūnistu vietnamiešu rokās nāk visa Ziemeļvietnama ar bagātajiem Sarkanās upes apkārtnes rīsa laukiem un Hanojas pilsētu.

Sakarā ar Indoķīnas pamiera noteikumiem kara gūstekņu apmaiņa notiks 30 dienu laikā pēc pamiera parakstīšanas.

NEPATĪKAMI PUNKTI PAMIERA LĪGUMĀ

Vašingtonā. — Sav. Valstu prezidents ģen. Eizenhauers Vašingtonā izteicās, ka Sav. Valstis nelietos varu, lai izjauktu pamieru Indoķīnā, kaut arī, sacīja prezidents, pamiera līgumā ir daži mums nepatīkami lēmumi. Eizenhauers arī brīdināja komūnistus, atkārtodams ģen. Bedell-Smita Ženēvā teikto un, proti, ka agresijas atjaunošanu Sav. Valstis uzņems ar visdziļāko nopietnību.

Prezidents Eizenhauers paskaidroja, ka pašreiz Sav. Valstis kopā ar saviem sabiedrotajiem cenšas pēc iespējas ātrāk panākt kopējas Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēmas nodibināšanu. Vēlāk prezidents izteica cerību, ka pašreizējos apstākļos komūnisti pēc jauna kara neilgojas.

Ievērojot Indoķīnas pamiera delikāto stāvokli, Eizenhauers no tālākiem komentāriem par apstākļiem Dienvidaustrumāzijā izvairījās runāt, bet tikai pateica: „Ir tikai viens labums, kas ir radies no pamiera Indoķīnā, tagad brīvā pasaule ir dabūjusi izdevību skatīties patiesībai tieši acīs, līdz ar to pārdomājot, kādus upuŗus tā būtu ar mieru nest brīvības saglabāšanai."

Savā preses konferencē prezidents Eizenhauers žurnālistiem izteicās, ka Ženēvā panāktajā pamiera līgumā ir daži lēmumi, ar kuŗiem Sav. Valstis nevar samierināties. „Bet," atzinās Eizenhauers, „Sav. Valstīm sava, labāka Indoķīnas pamiera plāna nav, un bez šāda plāna būtu nepareizi kritizēt nolīgumu, kuŗam Francija ir devusi savu piekrišanu."

KANADA SARGĀS INDOĶĪNAS PAMIERU

Otavā. — Uzņemoties Indoķīnas pamiera pārraudzības pienākumus, Kanada kopš Otrā pasaules kara beigām ir stājusies sava grūtākā starptautiskā pārbaudījuma priekšā. Bez Kanadas Indoķīnas pamiera pārraudzības komisijā ieiet arī vēl komūnistu Polija un „neitrālā" Indija, tā ka Rietumu intereses Kanadai iznāks pārstāvēt vienai pašai, mēģinot Indoķīnas pamieru pārvērst pastāvīgā mierā visā Dienvidaustrumāzijā.

Kaut gan pamiers ir parakstīts un kara darbība izbeigta, Rietumu diplomāti ir pārliecināti, ka pamiera noteikumi vietminiešus neapmierina un ka komūnistu mēģinājumi pakļaut arī Vietnamas dienvidus, vismaz netiešā ceļā, nepārtraukti turpināsies. Kanadas darbs pamiera pārraudzības komisijā, līdz ar to prasīs vislielāko diplomātisko smalkjūtību un tai pašā laikā arī nešaubīgu stingrību. Darbam sekmējoties, var cerēt, ka vismaz Indoķīnā komūnistu tālākvirzīšanās būs apturēta.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DRAUDZĪBAS DZIESMA

Pārdomas sakarā ar Kanadas un ASV latviešu Draudzības dienām Niagārā

PRĀV. A. SKRODELIS

Tiešām skaistas bija Draudzības dienas Niagārā. Daudz bija ko redzēt — acis atpūtās, kavējoties pie dabas krāšņuma. Bet kas daudz svarīgāks — satikās divu kaimiņu zemju latvieši un arī vienas zemes dažādo pilsētu tautieši. Šī tikšanās izraisīja interesantas domu izmaiņas gan dažādās sanāksmēs un sarikojumos, gan atsevišķo cilvēku starpā. Viss tas labu laiku pavadīs šo dienu dalībniekus. Varam teikt, ka sarīkot šādas dienas, ir bijusi laba un svētīga doma. Par to jāpateicas šo dienu ierosinātājiem un rīcības komitejai. Un ja pasaulē valda likums, ka nevienai labai domai alga neizpaliek, tad sava svētība neizpaliks arī šim ierosinājumam un tā reālizēšanai, kā ierosinātāju un darba veicēju dzīvē, tā arī visu latviešu saimē.

Kādam vācu rakstniekam ir grāmata Draudzības dziesma. Tajā viņš stāsta par četriem karaviriem pēc Pirmā pasaules kara. Kara notikumi viņus bija svaidījuši un lauzījuši gan ārēji, gan iekšēji. Pēckara dienās tie jutās kā uz drupām — bez tuviem cilvēkiem, bez mājas vietas un bez noteiktas nodarbošanās. Viņiem bija tikai viena vērtība — draudzība. Kopēji lielā draudzībā viņi sāka savas dzīves atjaunošanu. Viņu dzīve kļuva kā draudzības dziesma, un šī dziesma darīja brīnumus. Deva mājības izjūtu un siltumu, palīdzēja pārvarēt vientulību un pamestību, izraisīja spēkus strādāt un veidot dzīvi.

Pēdējo pusotra gada desmita notikumi svaidījuši un lauzījuši mūs visus, līdz ieraudzījām sevi svešā zemē, kur bija jāsāk dzīves atjaunošana no pašiem pamatiem. Kas nu ir vissvarīgākais, lai mēs visu spētu pārvarēt, lai mēs kļūtu šiksti un izturīgi savā raksturā, sabiedrībai visvērtīgāki? Vajadzīgākais ir ne citu kritizēšana un tiešašana, ne kļūdu meklēšana visā, visos un visur, ne gudri padomi un pamācības. To visu mēs tik ļoti „protam" — tā ir latviešu rakstura kļūme — un tāpēc pārāk bieži sāpinām citus. Bet vāji mēs esam draudzīgas sirds, draudzīgā skata un vārda ziņā. Tā varbūt ir mūsu rakstura otra kļūme, un tāpēc jūtamies vientuļi — salstam paši un salst citi mūsu tuvumā, un nav viegli iekļauties kopējos darbos.

Tāpēc šādām Draudzības dienām jo liela nozīme, jo tās atgādina saredzēt un kopt sevī un apkārtnē visvajadzīgāko — proti, draudzības garu. Mēs esam divu kaimiņu zemju latvieši, bet mums visiem ir kopējs nākotnes uzdevums un tāpēc jāsasniedzas pāri robežām draudzībā, jo draudzība ir kā puķe, kas rūpīgi jākopj.

Jā, paldies ierosinātājiem un visa darba veicējiem, kas ir izjutuši un uzminējuši to, kas mūsu dvēselēm visvajadzīgākais, kā vispār, tā jo sevišķi pašreizējā laikā. Šo draudzības dienu atskaņas jo ilgi skanēs līdzi mūsu ikdienas gaitās kā aicinājums un skubinājums kopt draudzības garu sevī un apkārtnē un pārvērst dzīvi skaistā draudzības dziesmā.

Ciņā par sadarbību un labāku nākotni

Morālās apbruņošanas kustībai daudz piekritēju

Pēc pārdzīvotiem lieliem kariem mūsdienu cilvēki ir kļuvuši nesaticīgi, nesavaldīgi un lieli pašlabuma meklētāji. Visspilgtāk tas redzams pie tām tautām, kuŗām smagās kara vētras ir tieši pāri brāzušās. Protams, arī pie latviešiem. Pret šo ļaunumu gan cīnās mūsu baznīca, prese, organizācijas un izcili sabiedriskie darbinieki, tomēr ļaunums mazinās pārāk lēni.

Tagad ar prieku jākonstatē, ka cīnītājiem talkā nāk jauni darbinieki no tautas ,bez lepniem tituliem, bez skaļiem vārdiem, bet dedzīgām sirdīm, lai palīdzētu saviem tautiešiem attapties no ļauniem kara laiku iespaidiem un lai liktu tiem ielūkoties kaut druscin pašiem sevī.

Šoreiz gribu pieminēt kādu jaunu talcinieku, kas pēdējā laikā ar lielu pašaizliedzību uzsācis cīņu par labāku cilvēci. Tas ir Jēkabs Ešmits, kas maizes darbu pilda kādā kuģu būvētavā Zviedrijā, bet brīvo laiku ziedo sabiedrības labā. Šis tautietis ir aizrautīgs morālās apbruņošanās kustības veicinātājs un stingri stāv par šīs kustības četriem pamatprincipiem.: absolūtu godīgumu, tīrību, nesavtību un mīlestību kā personiskajā dzīvē, tā sabiedrībā. Turēdamies pats pie šiem principiem viņš mudina arī citus tiem sekot, lai katrs pats kļūtu labāks un, līdz ar to, labāka kļūtu arī mūsu sabiedrība un tauta. Kopā ar savu nesen mirušo sievu, kas arī bija aizrautīga kustības veicinātāja, Ešmits ir piedalījies kustības starptautiskās konferencēs Ko (Caux), Šveicē, vispusīgi iepazinies ar kustības mērķiem un tās idejiskiem cīnītājiem dažādās zemēs un tautās.

Izmantodams savu atvaļinājuma laiku, Ešmits ar domu biedri Ēriku Ambiņu jūlijā mēnesī devās no Zviedrijas uz Vāciju gaŗākā ceļojumā, lai apmeklētu lielākās latviešu nometnes un iepazīstinātu tautiešus ar kustības mērķiem un nozīmi. Bet galvenais, lai apelētu pie tautiešu sirdsapziņas — izbeigt savstarpējās, sīkās ķildas, kur tādas būtu, un katrs padomātu pats par savām kļūdām un to labošanu.

Kā vienā no pirmajām vietām Ešmits ar Ambiņu apstājās Fareles veco ļaužu mītnē, kur nolasīja divus referātus: vienu latviešiem un otru cittautiešiem. Aizrautīgā stāstījumā, vienkāršiem vārdiem un piemēriem no ikdienišķās dzīves un pieredzes Ešmits attēloja morālās apbruņošanas kustības lielo ietekmi kā uz atsevišķiem cilvēkiem, tā uz veselām organizācijām un iestādēm, un uzaicināja klaustīājus pārdomāt par 4 absolūtām pamattezēm, godīgi ieskatoties arī pašiem savās sirdīs.

Ambiņš savukārt nolasīja dažus izvilkumus no grāmatām par marksismu un tā graujošo ietekmi uz cilvēci, pretī stādot morālās apbruņošanas ideju. Klausītāji ar lielāko uzmanību sekoja lektoriem un, droši vien, klusībā pēc tam pārdomāja dzirdēto. Jācer, kaut vairāk rastos tādu cīnītāju par sabiedrību un labāku cilvēci!

Raits Ritums

BĒRNU VECĀKU IEVĒRĪBAI

Sidrabenes bērnu nometnes vadība lūdz visus bērnu vecākus Bērnu svētku dienā, 25. jūlijā, pl. 17,30, uz apspriedi, lai pārrunātu ar nometnošanu saistītus jautājumus.

ZIEDOJUMI

Veļas mazgājamās mašīnas iegādei Bērzaines vajadzībām ziedojuši: V. A. Toronto $2.00, R. Nukis $1.00, J. Broks $1.00 un K. Treimanis $0.50.

Latvisks paldies visiem atsaucīgiem ziedotājiem.

Ziedojumus varat sūtīt arī pa pastu, adresējot, 123 Huron St. Toronto Daugavas Vanagi.

DV Toronto nodaļa

BĒRZAINI IZVEIDOS PAR ATPŪTAS NAMU

Delegātu sapulces dalībnieki 10. jūlija pēcpusdienā ieradās Bērzainē. Uzņēmumā viesi Bērzaines lasāmā istabā. Otrā rindā no kreisās: E. Līvene, A. Freimane, E.Svīdere, plkv. V. Janums, I. Grotiņa, A. Rumpis un kapt. Zēgners. Pirmā rindā uz grīdas: E. Livens, Rietumvācijas valdes līdzšinējais pr-ža v. G. Odiņš un DV red. sekretārs A. Zaļinskis.

DV Rietumvācijas delegātu gadskārtējā sanāksme notika 10. un 11. jūlijā Etlingenā, amerikāņu zonas sardžu un darba vienību protektorātā. 9. jūlija vakarā Etlingenas Jēzus baznīcā notika svinīgs dievkalpojums, kuŗu vadīja archibīskaps T. Grīnbergs, piedaloties māc. E. Rozītim un prāv. T. Sanderam. Archibīskapa tēva spredika vārdi — stipras sirdis Latvijai — bija vadmotīvs delegātu sanāksmes darbam divās sekojošās dienās. — Pēc dievkalpojuma Etlingenas ģimnazijas aulā notika dziedātājas Ludmilas Sepes - Ešes koncerts, kuŗā piedalījās arī vācu pianisti Aleksandrs Furtvenglers un Lizelote Glēzere. Programmā bija vācu un latviešu komponistu skaņdarbi, kā arī ārijas no populārām operām.

Delegātu kopsapulce sākās 10. jūlija rītā. To atklāja DV priekšnieks plkv. V. Janums, atzīmējot Rietumu sabiedroto nesaskaņas aukstā karā viskritiskākajā posmā un aicinot DV Rietumvācijas saimi pūlēties, lai cīņā par mūsu dzimtenes atbrīvošanu mēs būtu vienoti. 7132. inženieŗu vienības un 7566. transporta vienības vārdā sanāksmi sveica kapt. Apinis un A. Štrauchs. Dānijas DV saimes uzdevumā sveicienus nesa I. Reitmanis. Rakstveida sveicienus bija sūtījušas DV zemju valdes ASV un Kanadā, kā arī igauņu brīvības cīnītāju apvienība „Voitleja". Pēc DV dziesmas sākās darba sēde.

Par sapulces vadītāju ievēlēja māc. R. Bērziņu, viņa vietnieku — K. Neilandu, bet par sekretāriem A. Bērziņu un A. Zaļinski. Delegātu pilnsapulce vienbalsīgi nolēma piešķirt DV zelta nozīmi līdzšinējam Rietumvācijas valdes pr-ža v. G. Odiņam par nopelniem organizācijas labā un atzinības rakstu kapt. J. Zēgnera 8631. inženieŗu rotai par veikto darba talku Bērzainē.

Pēc valdes pr-ža un valdes locekļu ziņojumiem kopsapulces delegāti izbrauca uz Bērzaini, lai lemtu par invalidu mītnes turpmāko likteni. Minchenes nodaļas vadnadzes Švīdere un Grotiņa pasniedza nodaļas velti Bērzainei — greznu ādā iesietu fotoalbumu, bet DV Dānijas nodaļas pr-dis I. Reitmanis 18 Imantas apgāda grāmatas Bērzaines bibliotēkas papildināšanai. Pēc parakstīšanās viesu grāmatā delegāti atgriezās Etlingenā, kur vasarā notika slēgta sēde. Tajā pārrunāja daudzas organizācijas dzīves problēmas.

Kopsapulces darba sēdi atjaunoja 11. jūlija rītā. Pagājušā budžeta gadā pabalstos Rietumvācijā izmaksāta rekorda summa DM 165. 432,77. Pilnsapulce izteica sirsnīgāko pateicību visiem ziedotājiem kā ārzemēs, tā Vācijā, bet jo sevišķi sardžu un darba vienībām par aprūpes darbam ziedotiem līdzekļiem. Kopsapulce akceptēja valdes darbību un izteica tai pateicību.

Sēdes lielāko daļu aizpildīja debates par invalidu jautājuma izkārtošanas iespējām. Vairums delegātu izteica domas, ka invalidu nama sākotnējās idejas principi grozāmi un rodams atrisinājums, kas atbilstu pašreizējiem dzīves apstākļiem Vācijā. Neredzot iespēju visu invalidu izvietošanai vienā vai vairākās kopmītnēs, kopsapulce pieņēma V. Haznera ierosinājumu turpmāk Bērzaini principā pārvērst par atpūtas namu un veikt saimniecības ēkas atjaunošanu un pārbūves darbus. No atlikušiem Invalidu nama fonda līdzekļiem atsevišķos gadījumos pabalstāma ģimenes mājiņu būve invalidiem. Galīgi izšķīra pagājušā kopsapulcē iesniegto Memmingenas DV nodaļas lūgumu, piešķirot DM 10.000,00 darbnīcu mājas izbūvei Memmingenas neredzīgo saimei. Pieņēma statūtu grozījumus, kas pieļauj organizāciju turpmāk legālizēt par labdarības oragnizāciju, apstiprināja DV mēnešraksta darbību, DV bēŗu fonda statūtus un budžetu nākamam darbības gadam DM 158. 811,24 apmērā. No šīs summas 150. 000.00 DM paredzētas aprūpei.

Par DV Rietumvācijas valdes pr-ža vietnieku (līdzšinējais pr-ža v. G. Odiņš tuvākā laikā izceļo uz ASV) ievēlēja kapt. J. Zēgneru, pārvēlamo valdes locekļu vietā atkārtoti ievēlēja V. Hazneru, bet no jauna J. Cīruli. Revīzijas komisijā — Ž. Jansonu, J. Priedīti un Ž. Indriksonu, par DV centrālās valdes locekļiem līdzšinējos — V. Hazneru un A. Bērziņu. Lai gan debates brīžiem bija visai spraigas, kopsapulce visumā noritēja draudzīgā un saderīgā garā. Pēc māc. R. Bērziņa noslēguma vārdiem sapulci beidza ar valsts himnu.

11. jūlija vakarā kapt. Reinekes un kapt. Apiņa vienības bija sarīkojušas alus vakaru kopsapulces dalībniekiem Reinlandes kazarmās.

12. jūlijā rītā Reinlandes kazarmu virsnieku mītnē DV centrālās valdes prezidijs ar igauņu brīvības cīnītāju apvienības Voitleja centrālās valdes pārstāvjiem parakstīja draudzības līgumu. Minētā draudzības līguma tekstu akceptējušas visas DV organizācijas zemju valdes.

Ceļā no Etlingenas DV priekšnieks plkv. V. Janums iegriezās pie Kaizerslauternā, Bruchmīlbachā un Maincā novietotiem latviešu inženieŗu un sardžu vienību vīriem un nolasīja referātus par ceļojuma iespaidiem Kanadā un ASV. Bez tam Kaizerslauternā plkv. V. Janums apmeklēja ASV armijas vadību un izteica pateicību par ievērojamo atbalstu Bērzaines izveidošanā.

Maincā 8631. latviešu inženieŗu darba rotas vīru klātbūtnē plkv. V. Janums pasniedza kapt. J. Zēgneram atzinības rakstu par darba talkas ierosinājumu un reālizāciju invalidu mītnē Bērzainē.

NELAIMES GADĪJUMĀ CIETIS LATVIETIS

Būvdarbos no sastatnēm nokritis mūsu tautietis Jānis Jurševskis. Viņš darbā bija stājies tikai pirms pāris nedēļām un strādājis kā galdnieks. Cietušam pirmo palīdzību sniedzis Dr. J. Karols. J. kontuzēta kāja un sadauzīta roka un plecs. Jurševska ģimene tikai šinī gadā iebrauca Kanadā no Dienvidamerikas.

KANADĀ

TORONTO

Veselības departamenta pārstāvis pag. nedēļā izdarīja sanitāro pārbaudi Saulaines nometnē. Inspektors bija ļoti apmierināts ar rezultātiem. Īpašu atzinību izpelnījās pārbūvētā virtuve un tīrība nometnes apkārtnē. Departamenta pārstāvis solījās sniegt labu ziņojumu, lai arī šogad nometnes pārvalde būtu tiesīga saņemt valdības pabalstu.

Pagājušā nedēļā „uz pusdienām" nometnē atkal bija ieradies arī ģenerālkonsuls R. Braisons ar kundzi; viņu vasarnīca atrodas turpat „kaimiņos" Simcoe ezera krastā. Apskatot nometni ģenerālkonsuls ielūdza nometnes bērnus kādreiz viesoties viņa īpašumā, kur ir ļoti laba peldēšanās un iespēja doties izbraukumā ar kanu un motorlaivu.

Jauniešu nometnes bērnu nodarbībās šogad aktīvi piedalās arī tie bērni, kas Saulainē dzīvo kopā ar vecākiem. Pēdējās nedēļās Saulainē atpūtās arī vairāki tālu ciemiņi — no Sav. Valstīm: Bastjāņa kundze no Bostonas, Krēsliņš no Detroitas un c. Jūlija beigās no Sav. Valstīm Saulainē pavadīt savu atvaļinājumu — ieradīsies arī rakstnieks Sedasdēls-Vilks ar ģimeni. Viņa dēls jau pērn bija Saulaines nometnē, un arī šogad ieradās kā viens no pirmajiem „amerikāņiem," kādu vasarai pieteikti 16.

Nometnotāju skaitam pastāvīgi pieaugot, Saulaines pārvalde apsver jautājumu par papildus telšu iegādi un uzstādīšanu.

Š. g. 25. jūlijā, plkst. 11 LSAK rīko Sidrabenē bērnu svētkus. Nometnes bērniem piedalīšanās brīva, bet pārējiem 25c. Bērnu vecākiem ieeja pret ziedojumiem.

Svētkos būs iekārtotas dažādas novietnes, kuŗās bērni varēs pārbaudīt savas zināšanas, veiklību, pacietību un fizisko gatavību. Svētku noslēgumā būs ugunskurs, ko vadīs J. Pālens.

HAMILTONĀ

Baltiešu Federācijas Kanadā Hamiltonas nodaļa rīko sestdien, 31. jūlijā izbraukumu zaļumos uz lietuviešu farmu un jāšanas skolu „Lake Medad". No latviešu puses sarīkojumā piedalās HLB un DV Hamiltonas nodaļa. Zaļuma svētki sāksies pl. 4 p. p. un līdz pl. 7 p. p. būs skaņu plašu mūzika, bet no pl. 7 p. p. līdz pusnaktij spēlēs deju kapella. Deja uz speciāli izbūvētas dēļu grīdas. Šoreiz būs arī stiprie un vājie atspirdzinājumi, jo pie deju grīdas izbūvēts bārs. Tāpat būs arī gādāts par uzkožamiem. Farmas īpašnieks izīrē zirgus jāšanai par $1.50 stundā un viņa ričībā ir 25 jājamie zirgi. Būs iziktas arī ceļa zīmes angļu valodā. Ieeja $1.00. Bērniem ieeja brīva.

Uz „Lake Medad" var nokļūt, braucot par 5. Highway līdz Waterdown. Waterdown'ā jābrauc līdz Hill St., pa kuŗu tad jābrauc ziemeļu virzienā (resp., braucot no Hamiltonas cauri Waterdown'ai, pie Mill St. jāgriežas pa kreisi). Kad Mill iela izbeidzas, jāgriežas pa labi un pēc apm. 3 jūdzēm ceļa kreisā pusē būs uzraksts „Riding School Lake Medad", uz kuŗieni ved kupliem kokiem apaugusi aleja. Te būs baltiešu piknika vieta. Šo sarīkojumu apmeklēt lūdz Rīcības komiteja.

Lietus gadījumā pikniks 1. augustā, pl. 2 p.p., tad ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

Latviešu sievietes Balchaša stepēs

Lietuviešu biļetenā Vācijā raksta vāciete Eva Bomba, kas nesen atgriezusies no Padomju Savienības. Viņa ilgāku laiku pavadījusi vergu darba nometnē stepē pie Balchaša ezera, Vidusāzijā. Nometnē bijušas 1.500 sievietes, no tām 700 no Baltijas valstīm, to skaitā 350 latvietes. Sievietes nodarbinātas dzelzs rūdas raktuvēs. Bērni no mātēm atšķirti jau izsūtīšanas sākumā. Bērni ievietoti atsevišķās audzināšanas iestādēs. Nometnē bijusi sava slimnīca, kuŗu vadījis Dr. Kalnājs no Rīgas. Pēc 1952. g. dzīves apstākļi nometnē mazliet uzlabojušies.

GRĀMATAS „KURZEMES CIETOKSNIS"

autors O. Freivalds uz redakcijas lūgumu ir ņēmis atpakaļ redakcijai piesūtīto atbildi uz Ž. Unāma rakstu par viņa grāmatu. Lai gan no autora atbildes redzams, ka Unāma kritika ir bijusi pārāk subjektīva, grāmatas autors pievienojas redakcijas viedoklim, ka laikraksts nav īstā vietā, kur izšķirt šāda rakstura strīdus. Tādēļ arī jebkādu tālāku polemiku šai jautājumā redakcija izbeidz.

Latvija Amerikā

JAUNATNES DIENU

rīcības komiteja laipni lūdz tautiešus nākt talkā nakts mītņu sagādei Jaunatnes dienās 31. jūlijā un 1. augustā Toronto. Brīvās vietas lūdz pieteikt līdz 29. jūlijam V. Viškerei, tel.: OX 5346.

LABOJUMS

Pagodinos ziņot, ka par LNAK Padomes vēlēšanu komisijas priekšsēdētāju ar valdes š. g. 18. jūlija lēmumu izraudzīts J. Grīslis, bet nevis A. Svenne ,kā tas ziņots LA 21. jūlija numurā.

A. Svenne,
LNAK valdes pr.

PATEICĪBA NIAGĀRAS LATVIEŠIEM

Savā un LNAK valdes vārdā izsaku sirsnīgu pateicību Niagāras un apkārtnes tautiešiem par viesu uzņemšanu draudzības dienu laikā. Mēs un mūsu viesi bijām dziļi aizkustināti par lielo sirsnību un viesmīlību, ar kādu tikām sagaidīti. Paldies par naktsmītņu sagādāšanu daudzajiem iebraucējiem, par svētku labo organizēšanu un priekšzīmīgo stāju tanīs!

Par Draudzības dienu labo izdošanos jāpateicas gandrīz visiem Niagarā un tās apkārtnē dzīvojošiem tautiešiem. Šie svētki izdevās tik labi tikai tāpēc, ka bija priekšzīmīgi organizēti. Tādēļ liels paldies šo dienu ierosinātājai, Niagāras ev. - lut. draudzei, tās padomei un svētku rīcības kom. pr. P. Treijeram, rīc. kom. loc. un visiem, kas pielikuši roku kopīgā darbā. Ar to vienprātības un sadarbības garu, kas valdīja Draudzības dienu sanāksmēs ,tāpat ar tautiešu nedalīto atsaucību svētku rīkošanā un apmeklēšanā, šos svētkus varam droši nosaukt ne tikai par draudzības, bet arī par vienotības svētkiem. Sirsnīgs paldies visiem!

A. Svenne,
LNAK valdes pr.

UZ MALDĪGA CEĻA?

Savā rakstā LA 55. n-rā A. Gailīte pārmet mums objektīvitātes trūkumu pasaules politikas vērtējumā, ja kritizējam dažus politikus. Gauži reti kāds no mums neatbalsta Sav. Valstu brīvības centienus sev un pārējām tautām. Mūsu, trimdinieku, uzdevums ir šo ciņu brīvības dēļ uzsākt jo ātrāk, jo dzīvošana zem sarkanā terrora nes arvien lielākus upuŗus. Taču dažiem brīvās pasaules politiķiem galvās ir iesēdusies doma par „miermīlīgu sadzīvošanu," izceļot tikai savas tautas, ja, pat savas rases, labklājību, atmetot kristietības un cilvēcības principus, kas nosaka, ka arī citiem ir tiesība dzīvot. Ne mēs „skatāmies tikai no sava lodziņa „būdami pilnīgi subjektīvi," bet tā dara sen to tautu politiķi, kas taisa andeles uz citu tautu rēķina, kas savai tautai nerāda savu „draugu" īsto seju, kas brīdinājumus uzskata par naida celšanu, kas savu tautu ieaijā uz miermīlīgu sadzīvošanu — ne jau vairs ar cilvēkēdējiem, bet jau ar cilvēknīdējiem. Ja tagad runā par nākamā kara iznākumu kā par uzvaru uz drupām, tad vēl pēc dažiem gadiem būs jāsamierinās ar drupām vien, bez uzvaras. Pie tā jau ir novedusi miermīlīgās sadzīvošanas politika. Mūsu uzdevums ir saistīties aktīvā cīņā pret iznīcības nesējiem jau tagad — nevien kādas „tālās" latvju tautas dēļ vien, bet nu jau mūsu pašu personīgās dzīvības dēļ.

N. Austriņš, Villovdēlē.

FONĒTISKĀS RAKSTĪBAS LIETĀ

M. J., Linkolnā, nostājoties pret fonētiskās rakstības atmešanu, aizrāda uz piemēriem, kur dažus svešu zemju vietu vārdus nerakstam oriģinālrakstībā, bet lieto no seniem laikiem iesaknojušos nosaukumus, kas pārveidoti, pieskaņojot to izrunu savai valodai. Šādi iznēmumi ir katrā valodā, arī latviešu valodā. Bet atskaitot šos izņēmumus, visās raksta M. J. minētās valodās svešos vietu un personu vārdus oriģinālrakstībā. Es esmu uzsvēris, ka mums jāpatur šādi nosaukumi, kā: Karaļauči, Maskava, Parīze, Vācija un daudzi citi, kas kļuvuši par latviešu valodas neatņemamu sastāvdaļu. Esmu ierosinājis tikai to, lai arī latviešu valodā svešvārdu rakstībā ievērotu tos pašus likumus, kādus ievēro lietuvieši, igauņi, poļi, itālieši, spāņi, ungāri un visas rietumu kultūras tautas, kas lieto latīņu alfabētu.

A. Zvēriņš, Ņujorkā

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798
MONTREĀLĀ, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PIEZĪMES PIE „FAKTISKĀM PIEZĪMĒM"

Sakarā ar Jfta piezīmēm 7. jūlija laikr. LA, esmu spiesta norādīt, ka viņa „ziņu avoti" ar patiesību nesaietas nevienā punktā. Vispirms anonīmais autors min tādu absurdu, ka, ja Minchene nav valsts, tad nevar runāt par Minchenes valsts operu, lai gan bieži ar valsts vārdu ir saistīti dažādi vietu vārdi. Piemērus jau minēja kāds lasītājs, kas atsaucies LA 55. n-rā. Jftam varu aizrādīt, ka Liepājas operā baletu Korsārs iestudēja baletmeistare Tangijeva - Birzniece jau 1940. un 1941. g., un līdz 1944. g. rudenim baletu piedzīvoja 50 izrādes. Kā redzams, piezīmju rakstītājam nav ne mazākā pārskata par Liepājas baletu un „faktisku piezīmju" vietā viņš min pilnīgi „nefaktiskas piezīmes", apgalvodams, ka šo baletu pārtrauca iestudēt 1944. g. operas slēgšanas gadījumā. Kas attiecas uz man uzticētās galvenās lomas iestudēšanu kādā baletā, operas direktors Vilis Štāls piedāvāja man izvēlēties pēc saviem ieskatiem kādu no repertuārā esošiem baletiem. Izvēlējos baleta Korsārs Medoras lomu, ko arī iestudēja. Jfts gājis pat tik tālu, ka nekautrējies mani izdaudzināt par „Minchauzena mantnieci", savā iztelē pieņemdams, ka piedāvājums no Minchenes valsts operas nav varējis notikt vācu operu un teātru slēgšanas dēļ 1944. g. Šo piedāvājumu saņēmu nevis 1944. g., bet gan 1943. g. Arī jautājums par baleta technikas attīstību autoram acīmredzot nav skaidrs, jo viņš apgalvo, ka angļu un latviešu baleta skolas sistēmas pamatā nav krievu skola. Lasītājam rodas iespaids, ka autors nonāk pats ar sevi pretrunās. Baleta techniku vispārējos vilcienos varam uzskatīt kā patapinātu mākslu, kas dzimusi Francijā un ar laiku nojaukusi visas iedomātās barjēras. Autoritāt. angļu baleta kritikis un Sadlera Velsa baleta skolas direktors A. Haskels vienā no savām daudzajām grāmatām saka: — Krievu baleta metode ietver trīs ceturtdaļas franču skolu (grācija un elegance) un vienu ceturtdaļu italiešu skolu (spēks un virtuozitāte). Šīs skolas ietekmē dzimis arī angļu balets. — Ja latviešu baleta pirmie audzinātāji bija krievu baleta mākslinieki, tad dabiski, ka arī mūsu baletam pamatā bija krievu baleta skola. Savā intervijā LA līdzstrādniekam neesmu izteikusies par krievu baleta skolas sistēmas novecojumu un latviešu baleta skolas atmešanu, bet uzsvērusi, ka angļu skolas metode laika plūdumā korrigēta un daudzējādā ziņā akadēmiski noslīpēta. „Dance News" izdevējs un redaktors A. Čužajs, kas ir arī baleta enciklopēdijas autors, nesen viesodamies Parīzē vērojis Padomju baleta lielākās trupas mākslinieciško līmeni un savā jūnija izdevumā norāda, ka, lai gan krieviem ir izcili dejotāji, viņu choreografijas sasniegumi iepretim Rietumeiropai un Amerikai atpalikuši vismaz par 40 gadiem. Šis piemērs spilgti illustrē, ka savs krietns soliņš uz priekšu noiets arī daudzinātās angļu karaliskās akadēmijas baleta skolas attīstībā. Esmu joprojām pateicīga Kanadas nacionālā baleta sabiedrības mākslin. vadītājai Cēlijai Frankai un Vinipegas klasiskās baleta nodibinātājai un angļu akadēmiskās sistēmas oficiālai pārstāvei Kanadā Gvenetai Loidei, par man dotām iespējām iepazīties praktiskā darbā ar šīs metodes priekšrocībām. Vērtēt un noliegt citus bez kompetencēm ir bīstama lieta ne tik daudz tāpēc, ka ar to varētu kļūdīties savā spriedumā, bet arī tāpēc, ka ar to atklājam patiesību paši par sevi.

Vera Keīse

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave. Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

J. Jakāns

ĪRNIEKA UN IZĪRĒTĀJA TIESISKĀS ATTIEKSMES

Īrnieku un izīrētāju savstarpējās tiesiskās attieksmes Kanadā katra province ar savu likumdošanu regulē atsevišķi. Šinī rakstiņā apskatīšu Ontario provinces noteikumus.

Līdz 1954. g. 2. apr. īrnieku un izīrētāju savstarpējās attieksmes regulēja divi likumi: 1) 1937. gadā izdotais un 1950. g. pārstrādātais The Landlord and Tenant Act un 2) Leasehold Regulation Act. Pēdējais sakarā ar dzīvokļu trūkumu regulēja īres augstumu un apgrūtināja izīrētājam īres uzteikšanas terminus. 1953. g. 2. aprīlī province izdeva Rent Control Act, ar kuru 1954. g. 2. aprīlī izbeidza Leasehold Reg. Act, nododot tiesības pilsētām un lauku pašvaldībām pēc vēlēšanās pašām turpināt šī likuma piemērošanu pašas pilsētas vai pašvaldības robežās, tāpat to papildināt vai pārgrozīt. Tādā kārtā šis likums pārvērtās par pašvaldību vietēju noteikumu. Piem., Toronto pilsētā šo likumu ar pārgrozījumiem pieņēma uz 6 mēnešiem. (līdz 2. sept. 1954. g.), ar tiesībām pagarināt to pēc vajadzības. 14. jūnijā pils. padome pēc diezgan dramatiskas sēdes atstāja šī likuma pagarinājuma jautājumu bez apspriedes un aizgāja vasaras atvaļinājumā. Tā kā rudens sesija sāksies tikai pēc 2. sept., tad paredzams, ka šis likums izbeigsies ar 2. septembri. Saprotams, ir iespējamas ārkārtējas sesijas vai rudenī likuma atjaunošana.

LĪGUMA PAMATTIESĪBAS

Katrs īrnieks un izīrētājs ir Majestātes karalienes aizsardzībā un kā tāds ir pilnīgi aizsargāts no jebkuŗām patvarībām. Traucējumi var rasties tikai saskaņā ar līgumu, likuma vai paraduma tiesību neievērošanu. Majestātes karalienes aizsardzība izpaužas likumā un ieraduma tiesībās. Sīkumus, likumu robežās, abas puses izkārto ar līgumu. Vienādi aizsargāts ir kā mazas istabiņas, tā arī lielas pils īrētājs, par cik viņu rīcība netraucē citu tiesības. Saprotams, ka praksē būs diezgan liela izšķirība. Piem., tā sauktā „normālā mājas izprieca" mazā mēbelētā istabiņā ātrāk traucēs blakus īrniekus nekā lielas ar dārzu apaugušas mājas īrniekam.

Līgumus var slēgt kā rakstveidā, tā arī mutes vārdiem. Līgumi, kas garāki par 7 gadiem, slēdzami rakstveidā. Ja līgumu vēlas reģistrēt nekust. īpašumu reģistrī, tad tas līgstams rakstveidā. Ar līguma reģistrēšanu nekust. īp. reģistrī īrnieks aizsargājas pret varbūtējo jauno nama īpašn. vai hipotēkāro pārvaldītāju, paturot sev visas līgumā slēgtās tiesības un pienākumus. Piem.: ja 10 gadus izīrētu nek. īpašumu pēc 2 gadiem īpašnieks pārdod, tad, ja īres līgums ir reģistrēts, tas paliek spēkā atlikušos 8 gadus, ja tas nav reģistrēts, tad jaunais īpašnieks īres līgumu var uzteikt ar 6 mēn. uzteikuma terminu. Slēdzot īres līgumu, līgumā jāparedz visi sīkumi, jo kas nebūs paredzēts līgumā, tas nebūs noligts. Ja slēdz rakstveida līgumu, tad līguma standartveidlapas var dabūt katrā rakstāmlietu veikalā.

TERMIŅI PAREDZĒTI ŠĀDI

1) Uz visu vienas puses mūžu (īrētāja vai izīrētāja). Ja īres līgums slēgts uz vienas puses visu mūžu, tad otras puses nāve neizbeidz īres līgumu, bet arī mantinieki ir saistīti ar šo īres līgumu.

2) Uz noteiktu laiku. Līgums izbeidzas ar noligtā laika notecējumu. Ja abas puses klusu ciešot, pēc laika notecējuma turpina līguma attieksmes, tad līgums ir pagarināts uz nākošo periodu. Ja izīrētājs nepiekrīt līguma pagarināšanai, tad par bezlīguma nodzīvoto laiku īrniekam jāmaksā divkārša vecā īre.

3) Periodiskie īres līgumi: īre tek automatiski no perioda līdz periodam, līdz kamēr viena no pusēm to uzsaka.

Uzteikšanas termiņi ir šādi: gadu un ilgāku periodu līgumiem — 6 pilni mēneši; pusgadu periodu līgumiem — 3 pilni mēneši; mēnešu periodu līgumiem — 1 pilns mēnesis; nedēļu periodu līgumiem — 1 pilna nedēļa.

Līguma uzteikšanai nav vajadzīgs nekāds iemesls. Uzteikums var būt mutvārdu vai rakstveida. Tā kā pēc uzteikumiem bieži rodas dažādi strīdi un tie pat nonāk līdz tiesai, tad uzteikumus ieteicams dot rakstveidā. Sūtot uzteikumu pa pastu, tas jāizsūta ierakstītā vēstulē ar aprēķinu, lai saņēmējs to varētu saņemt savlaicīgi uzteikuma paredzētā laikā. Ja īrnieks uzsaka līgumu un pēc īres izbeigšanās telpas neatbrīvo, izīrētājam ir tiesība piedzīt divkāršu īres maksu par pārdzīvoto laiku. Rakstveida uzteikumu var nodot otras puses katram pieaugušam ģimenes loceklim, kuŗš faktiski dzīvo viņa ģimenē. Ja nevienu no īrnieka ģimenes locekļiem nevar sastapt īrētajās telpās, tad likums atļauj izīrētāja īres uzteikumu piestiprināt pie īrnieka dzīvokļa durvīm.

LĪGUMA SLĒDZĒJU SAVSTARPĒJIE PIENĀKUMI UN TIESĪBAS

Visi noteikumi sīki jāparedz līgumā. Ja kas nebūs paredzēts līgumā, tad stāsies spēkā likumiskie noteikumi, kas īsumā ir šādi:

1) Īrnieka pienākumi un tiesības: maksāt laikā īri un citus ar īres objektu saistītos maksājumus (ūdeni, gāzi, elektrību, nek. īpašuma nodokli u. c. izd., kas ceļas īrniekam faktiski lietojot īrēto objektu). Tiesība netraucēti dzīvot savā īres objektā un to izlietot saskaņā ar īres līgumu un objekta dabiskām īpašībām. Izīrētājs ir tiesīgs apskatīt izīrēto objektu tikai vienreiz īres maksas periodā (ja īri maksā nedēļām — katru nedēļu, ja mēnešiem — katru mēnesi utt.). Biežāk bez īrnieka piekrišanas un likumīgiem iemesliem izīrētājam nav tiesības traucēt īrnieku viņa īrētajā objektā, Mierīgas mājas izpriecas atļautas, par cik tās netraucē blakus iedzīvotājus, bet sūdzības var būt par iemeslu īres līguma laušanai.

2) Remonti. Šinī jautājumā bieži izceļas strīdi, kāpēc viss sīki jānolīgst līgumā. Likumiskie noteikumi ir šādi: nemēbelētas telpas izīrētājs nav saistīgs savest lietošanas kārtībā pat pirms īres uzsākšanas, nedz arī izdarīt kādus remontus visā īres laikā. Īrniekam pirms īres līguma slēgšanas viss ir jāredz. Pat ja īrnieks noīrē telpas un izrādās, ka viņš tās neyar lietot bez remonta, viņš tomēr ir saistīts ar savu īres līgumu, jo viņam viss tas bija jāredz pirms līguma noslēgšanas un viņam jāmaksā nolīgtā īres maksa. Izīrētājs pat nav atbildīgs par t. s. bīstamiem remontiem, t. i. kur neremontēšanas dēļ izīrētais objekts ir bīstams lietāšanai vai apdzīvošanai. Ja izīrētājs to zina, tad viņam ir jāinformē par to īrnieks pirms īres līguma noslēgšanas.

Mēbelētām telpām jābūt īrētāja vajadzībām atbilstošā lietošanas kārtībā, bet pēc tam izīrētājs nav saistīgs vairs izdarīt nekādus remontus visā īres laikā. Ja izīrētājs ar līgumu to tomēr apņēmies izdarīt, tad katrreiz īrniekam ir jāpiesaka vajadzīgie remonti izīrētājam. Ja viņš vajadzīgos remontus neizdara, tad īrniekam ir tiesības tos izdarīt pašam un izdevumus atskaitīt no īres maksas. Ja arī izīrētājs apņemas izdarīt remontus īres laikā, tad īrniekam ir pašam jāizdara visi sīkie remonti, kas radušies viņa vainas dēļ, piem., logu, durvju, atslēgu u. c. īres objekts īrniekam jālieto kā labam saimniekam. Viņš nav atbildīgs par normālo nolietošanos, ugunsgrēkiem un dabas katastrofām. Ja īrnieks ierīko kādus uzlabojumus, tad, atstājot īres telpas, viņš tos var paņemt sev līdzi, ja tos var paņemt nebojājot īres objektu. Visus tirdzniecības un reklāmu vajadzībām izdarītos uzlabojumus viņš var ņemt līdzi, atstājot īres objektu nebojātā stāvoklī. Piem., sienas lampu var ņemt līdzi, ja tā uzkārta āķī, bet nevar, ja tā pienaglota vai pieskrūvēta pie sienas. Dārznieks var paņemt savu siltumnīcu, pēc tam nolīdzinot siltumnīcas vietu un to apsējot ar zāli. TV. tirgotājs var paņemt savu jumta antenu, ja tā kalpojusi tirdzniecieskām vajadzībām, bet to nevar paņemt īrnieks, kuŗam TV. bijis tikai viņa personiskām vajadzībām.

(Nobeigums sekos).

Māc. A. Galiņš Bostonas trimdas draudzē salaulāja Ivaru Galiņu ar Noru Šteinhardi.

ARĪ VĀCIJAS JAUNIEŠUS APDRAUD „KOMIKI"

Noziedzības vainīgi komiki un ārzemnieki

Lai noskaidrotu, kādos apmēros vācu jaunatne lasa komikus, „mežonīgo rietumu" stāstus un citu sēnalu literatūru, Mārburgas universitātes psiholoģijas institūta vadītājs Ginters Freitāgs sācis plašu informācijas vākšanu daudzu tautskolu pēdējās klasēs un ģimnazijās. Aptaujas lapas devušas iespēju iztaujājamiem palikt anonimiem, un Freitāgs domā, ka skolu audzēkņi bijuši atklāti un patiesi, bet — šī atklātā patiesība Rietumvācijas apstākļos izrādījusies satriecoša.

Vairāk kā 90 procentu no aptaujas dalībniekiem atzinušies, ka lasa komikus un citas „lubenes", uzdodot, ka pēdējos sešos mēnešos izlasījuši ne reti 60—80 grāmateles, jo — „pie biezajām, melnajām grāmatām, lai tās izlasītu, jāsēž pārāk ilgi un tām trūkst nervu kutinoša sasprindzinājuma". Daudzi aptaujātie izteikušies, ka tos pievelkot raibi kliedzošie vāki, daudzsološie uzraksti un mazais grāmatelu formāts, kas ļaujot tās ērti lasīt pat mācību stundu laikā. Grāmateles esot arī lētas, tās biedri labprāt aizdodot un izlasītās varot arī dažkārt apmainīt pret jaunām. Zēni visvairāk lasījuši Billu Jenkinu, Tomu Praju, bet meitenes Loras romānus, kuŗus audzinātāji visumā uzskata par nevainīgiem. Paši bīstamākie esot amerikāņu komiki, kuŗi tulkojumos arvien vairāk izspiežot vācu „lubenes" un ar savu brutālitāti tieši veicinot kriminalitāti.

Uz komiku lēses daļēji liekami arī jaunatnes noziegumi, kuŗu dēļ šī gada pirmajā pusē Rietumvācijā notiesāti 16.000 jauniešu. No šiem 14—17 gadu vecajiem notiesātajiem 7500 sodīti par vieglām zādzībām, 3000 par smagām zādzībām, 47 par bruņotu laupīšanu, 384 netiklības dēļ ar mazbērniem, 96 par dzimumsakariem ar lopiem, 36 par izvarošanu, 13 asinsgrēka dēļ, 27 par dedzināšanu, 37 abortu dēļ un 700 par pilnīgu piedzeršanos.

Pieaugušo kriminālitāte visumā pēdējā pusgadā samazinājusies, bet pieaugusi vienīgi ārzemnieku vidū. Noziedznieku skaits starp ārzemniekiem esot vismaz div tik liels kā starp vāciešiem. Tā Bādenē — Virtembergā, kur ārzemnieki esot 0,9 proc. no iedzīvotāju skaita, no visiem noziegumiem 2,3 proc. izdarījuši ārzemnieki.

Tātad, ja nebūtu komiku un ārzemnieku, Vācijas cietumi būtu tukši un lieki.

V. Akacis

K. Sidars

Jaunie farmeŗi Kanadā tic darbam un zemes svētībai

KRUSTĀM ŠĶĒRSĀM PA „LATVIEŠU PAGASTU"

NĀKOTNES IZREDZES PAŠU LATVIEŠU FARMEŖU SKATĪJUMĀ

V

Ja Latvijā kādreiz bija vērojama parādība, ka saimniekdēli, baudījuši augstāku izglītību, labāk izvēlējās dzīvi pilsētās nekā turpināt saimniekošanu tēva saimniecībā, tad emigrācijā, sevišķi Kanadā, vērojams pretējais. Ar to arī izskaidrojams, ka jauno Kanadas latviešu farmeŗu starpā ir tik daudz intellektuāļu. Vecie Latvijas lauksaimnieki svešajai zemei tik karsti nepiekeŗas. Viņi gan tic, ka zeme savu kopēju nepievil, bet viņi ļoti skeptiski skatās uz nenoteikto un svārstīgo Kanadas lauksaimniecības ražojumu tirgu, kas it kā nepielauj nekādas iepriekšējas kalkulācijas, lai saimniecību nostabilizētu kādai noteiktai lauksaimniecības nozarei. Izejot no šāda atziņuma, jaunajos farmeŗos izveidojies uzskats, ka vienā laikā jācenšas pievērsties dažādām lauksaimniecības nozarēm, lai neciestu saimniekošana, ja kādam ražojumam pēkšņi nokristu cenas. Šogad, piemēram strauji noslīdējušas cenas gaļas putniem un olām, un jaunie farmeŗi, kas bija metušies uz putnu audzēšanu, jutās vilušies, kamēr pagājušā gadā putnkopība atmaksājās daudz labāk. Taču arī šogad putnkopības ražojumu cenas sāk uzlaboties, kas saimniekošanas gada beigās var dot zināmu izlīdzinājumu. Aprunājoties ar vairākiem farmeŗiem, to uzskats bija, ka peļņas lielāko daļu „noēd" dārgā putnu barība, ja tā jāpērk par skaidru naudu. Dažkārt putni apēd vairāk nekā paši vērti un tos jāsteidzas pārdot par katru cenu, lai nekristu lielākos izdevumos.

VAI IESPĒJAMS NOORGANIZĒT LAUKSAIMNIEKU KOOPERĀTĪVU?

Farmeŗi norāda uz lielajām ražojumu cenu starpībām laukos un pilsētā. Piemēram, par 4—5 mārc. smagu gaili farmeris saņem tikai 75 centus, kamēr pilsētā patērētājs par šādu gaili samaksā 2,5 dol. Pienotavas par olām ar pievešanu maksā 36 centus ducī, bet patērētājs veikalā samaksā gandrīz otrreiz tik! Daži farmeŗi izteicās, ka latviešu patērētāji Toronto, kas ir vislielākais latviešu centrs, varētu pilsētā izveidot kaut ko līdzīgu patērētāju pašapgādes pasākumam, tā nodibinot tiešu kontaktu ar latviešu ražotājiem bez starpnieku palīdzības. Tādas kvalitātes skābais krējums, kādu ražo latviešu farmeri, pilsētā nav dabūjams. Tāpat gaļas putnus, olas un citus ražojumus farmeri būtu ar mieru piegādāt patērētājiem tieši. Starpnieku lielās peļņas tiesa šādā kārtā sadalītos pašu ražotāju un patērētāju starpā. Latvijas lielākās pilsētās pat katru dienu bija laucinieku tirgi, kuŗos tie pieveda savus ražojumus un pārdeva patērētājiem no saviem pajūgiem. Mazākās pilsētās un miestos šādi tirgi bija vienu vai divas reizes nedēļā. Kanadā attālumi, protams, ir citādi kā tas bija mūsu dzimtenē, bet šeit turpretim palīgā nāk mēchanizētā satiksme. Ar šādu noorganizētu produktu piegādes un sadales punktu pilsētā, būtu abpusīgi pakalpots. Daži farmeŗi pat ierosina domu — radīt kaut ko līdzīgu lauksaimniecības kooperātīvam. Visi tie, protams, ir tikai minējumi, kuŗu praktiskais atrisinājums vēl jāatrod, lai tas iekļautos reālitātes robežās.

LABAS IZREDZES CŪKKOPĪBĀ

Daļa latviešu farmeru domā, ka labus ienākumus varētu dot cūkkopība bet arī par šo lauksaimniecības nozari netrūkst skeptiķu. Viņi uzsver, ka sivēns maksā 14—16 dol. gabalā. 6 mēnešu laikā cūka pieaug uz 180 mārciņām dzīvsvarā. Saņemot par bekona cūku 32 centi dzīvsvarā, bruto ienākumi būtu 57,60 dol., atskaitot sivēna cenu — 41,60 līdz 42,60 dol. Cūku audzēšana tikai tad varētu dot kaut cik jūtamus ienākumus, ja tās audzētu lielākā vairumā un cūku barību varētu pieražot paša saimniecībā. Viss tas prasa līdzekļus, kas jaunajiem latviešu farmeriem paštaik vēl ir ļoti ierobežoti. Pastāvot līdzšinējām sivēnu cenām, vilinoša varētu būt vaislas cūku audzēšana, bet farmeri atkal atduras uz to pašu veco jautājumu — nauda. Vispārējs ieskats ir, ka farmas uzsākšanai būtu vajadzīgs 5.000—6000 dolaru brīva kapitāla, lai farmas saimniecība netraucēti attīstītos. Šādu kapitālu, protams, grūti sagādāt, un tāpēc farmas apsaimniekošanā jāiet it kā taustoties, kas saistās ar laika zudumu un dažādām sākuma grūtībām. Jaunie farmeri tomēr pierādījuši, ka arī ar diezgan šauru saimniecisku rocību pamazām iespējams nostabilizēties, sevišķi, ja daļu ienākumu var rast ārpus farmas kā pilsētas strādnieks vai amatnieks un nopelnīto ieguldīt savā saimniecībā To arī daudzi farmeri praktizē.

Turpinājumā: Darbs divi mainās — laukos un pilsētā.

„TĒVOCIS TOMS" DZĪVOJIS KANADĀ

„Tēvoča Toma būda," kas nāca klajā 1852. gadā — vairākos izdevumos oriģinālā iespiesta pāri par 3.5 milj. eksemplāriem — tā sasniegusi vislielāko daiļliterātūras grāmatas eksemplāru skaitu, kādu kāda cita grāmata jebkād ir sasniegusi. Tā tulkota 37 valodās. Abrams Linkolns tās autorei Harietei Bičer Stou. kādreiz izteicās, ka viņa vainīga, ka izcēlās Amerikas pilsoņu karš, kas nobeidzās ar Unijas jeb Ziemeļu valstu uzvaru par Konfederācijas jeb Dienvidu valstīm un vergu atbrīvošanu.

Margareta K. Ziemane žurnālā MacLean's Magazine apgalvo, ka stāsta centrālā persona „Tēvocis Toms" diezgan tālu stāv no savā dzīvā prototipa. Bičer Stou tēlojusi Tomu kā lēnu, padevīgu personu. Īstais Tēvocis Toms, kaut gan arī parādījis krietni daudz padevības un kristīga stingruma tanī laikā, kad viņš vēl bija vergs, īstenībā bijis diezgan godkārīgs, apķērīgs cilvēks un daudz darījis, lai palīdzētu citiem vergiem izbēgt no Savienotām Valstīm uz Kanadu, kad viņam ataususi atziņa, ka verdzība ir ļaunums.

Īstā Tēvoča Toma vārds bijis Josija Hensons, un viņš izbēdzis kopā ar savu sievu un ģimeni no Savienotām Valstīm uz Kanadu 1830. gadā, t. i. 22 gadi pirms Bičer Stou uzrakstīja asvu grāmatu. Kaut gan viņš līdz 50 gadu vecumam neprata ne lasīt. nedz rakstīt, viņš tomēr bija visai intelligents cilvēks.

Viņš bijis laukstrādnieks Ontario provincē, Dresdenes tuvumā un drīz vien kļuvis pats par lauku saimniecības īpašnieku. Viņš vairākkārt apmeklējis dažas Jaunanglijas provinces, runājot to grupu sanāksmēs, kas nostājās pret verdzību, un centies panākt tās atcelšanu, veicis vēl trīs citus ceļojumus pāri robežai, lai Kanadā pārvestu no īpašniekiem izbēgušos vergus. Viņš bijis Britu un amerikāņu institūta Davnā dibinātājs; tā bija kooperatīva saimniecība, kas deva pajumti izbēgušiem vergiem, kamēr viņi paši varēja sākt sevi uzturēt.

Hensons kļuva par metodistu Episkopālās baznīcas mācītāju. Viņš vairākas reizes ceļoja uz Angliju, kur uzstājās par runātāju un saistīja lielus klausītāju pulkus. Kādā Anglijas apmeklējuma laikā viņu pieņēma karaliene Viktorija.

Tomēr visu Hensona dzīves darbu vanagoja viņa audience Baltajā namā, kur viņu pieņēma prezidents Hejs ar kundzi. Unijas uzvara civilā karā noveda pie kooperācijas institūta likvidēšanas Davnā, un Hensons aizgāja atpūtā savā mājā ne tālu no. Drēzdenes, kur viņš nodzīvoja līdz 94 dzīvības gadam. Viņa kapu mēdz rādīt tūristiem, kas apmeklē šo pilsētu, un viņa māja pārvērsta par muzeju.

Kaut gan Hensons nekad nebija gājis skolā, tomēr visur viņu uzlūkoja par izglītotu un kultūrālu cilvēku. Kādreiz Kenterberijas arhibīskaps viņam pat jautājis, kādu universitāti viņš esot apmeklējis. Hensons atbildējis: „Nelaimes universitāti!"

Dažas viņa ciešanas tiešām bija tik smagas, kā to tēlo Bičer Stou stāstā par Tēvoci Tomu. Viņu situši tik ilgi pa galvu, kamēr asinis iespiedušās viņam acīs; citā reizē viņu situši ar sētas mietu, kamēr pārlauzuši lāpstiņu kaulus. Tos nesaaudzēja, tāpēc viņš nekad pēc tam nevarēja pacelt rokas pāri savai galvai.

C. S.

SPIEGU NEVEIKSME

Italiešu pretizlūkošanas dienestam nesen pēdējā brīdī izdevies ar apcietināšanām aizkavēt pašu mājas spiegus, kad tie par milzīgu naudas summu „kādai ārvalstij" (PSRS?) rīkojušies pārdot pašus vissvarīgākos un slepenākos Atlantijas pakta bruņoto spēku apgādes plānus. Pēc italiešu preses ziņām desmit apcietināto vidū esot prominenti italiešu ierēdņi un politiķi..

APCIRPTS MILITĀRBUDŽETS

Beļģijas parlaments, apspriežot valsts aizsardzības budžetu 1954./55. gadam, atvēlējis tam 11,6 miljardus franku, kas ir ievērojami mazāk kā pagājušajā budžetā, tā apcērpjot Beļģijas Aizsardzības ministrijas prasības par 180 miljoniem franku.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKĀGA

Jaunajā Meivudas draudzē māc. Kirsons iesvētīja Austrī un Gundegu Klētniekus, Rutu Kupci un Māri Muižnieku. Baznīca bija pārpildīta dievlūdzējiem.

Latvijas Sarkanā Krusta Čikāgas draugu kopas pr-ka biedra Dr. R. Gaiļiša jaunā adrese: Mr. Raimonds Gailītis M. D. 5424 W. Bertoau St. Chicago, Illinois, USA.

DV Apvienības Čikāgā izbraukums uz jauko McDovel Grove atzīstams par teicami izdevušos. Laiks bija jauks un apmeklētāju daudz. Bērni gāja rotaļās un visādās izdarībās, bet dāmu komiteja rūpējās par izslāpušiem gariem un izsalkušiem. Jācer, ka savs santīmiņš būs atlicis arī aprūpei.

Jaunatnes organizācijas Čikāgā. To ir krietns pulks. Kādi mērķi ir šīm organizācijām un ko viņas dara? Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņš uzsāka darbu kā iniciātora grupa 1952. gada septembrī, 1954. g. 2. aprīlī pulciņš pieņēma statūtus un ievēlēja valdi un revīzijas komisiju. Pulciņa sarīkojumi notiek reiz mēnesī ar referātiem un pārrunām. Apmeklētāju skaits caurmērā ir 100. Pulciņa mērķis: pulcināt jauniešus latviskā vidē. Adrese: Miss Ruta Sidrabs, 2737 W. Evergreen Ave, Chicago 22, Illinois.

1952. gada 6. decembrī nodibinājās Čikāgas latviešu studentu kopa, kuŗai toreiz nebija ne 20 biedru. Tagad biedru skaits pārsniedz 75, no kuŗiem 95 proc. paš-laik studē. Darbība izpaužas referātu, pārrunu un biedru vakaros. Reizi gadā notiek kopas gada svētki. Studentu dienās vāc līdzekļus Latviešu studentu centrālam stipendiju fondam. Kopas mērķi ir vienot Čikāgā un apkārtnē dzīvojošos studentus, studijas beigušos un tos, kas studijas pārtrtukuši, audzinot studējošo jaunatni kristīgi nacionālā garā. Kopas adrese: Mr. Sigurds Krolls, 800 S. Halsted St. „Hull House", Chicago 7, Illinois.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes jaunatnes pulciņa programma ietver kristīgas audzināšanas, bībeles pazīšanas, kā arī latviešu jaunatnei tuvus jautājumus. Sanāksmes vada paši jaunieši. Par biedriem uzņem ikvienu jaunieti. Pulciņā 20 biedru. Sanāksmes notiek katru svētdienas rītu pl. 9,30, 5000 W. Ohio St. Pulciņa adrese: Mr. Oļģerts Cakars, 2247 N. Avers Ave, Chicago, Ill.

Čikāgas latviešu kristīgo studentu pulciņa sanāksmes notiek neregulāri, apm. 1—2 mēnesī. Pulciņā 14 biedru. Notur pārdomu stundas, lasa referātus. Pulciņa adrese: Mr. Imants Kalniņš, 1237 W. 50th St., Chicago 9, Ill.

Staburaga 70. skautu vienībā darbojas mazskautu pulciņš ar 2 saimēm, skautu pulciņš ar 3 kopiem un roveŗu dzimta ar 3 saimēm. Vienības pr-ka adrese: Mr. Al. Osis, 3321 Jackson St. Belwoo, Illinois.

Gaujas 6. gaidu vienībā darbojas guntiņu un lielgaidu pulcini. Vienības sastāvs: 10 guntiņas, 23 gaidas un, 13 lielgaidas un 6 vadītājas. Vienības pr-ces adrese: Mrs Lilija Klētniece, R. R. Nr. 1, Box 91, South Holland, Illinois.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Prāvests J. Ozols salaulājis Leonidu Barbānu ar Nansiju Smith. Laulības notiks līgavaiņa audžu vecāku dzīvoklī. L. Barbāns ir Korejas kara veterānis.

Grand Rapidu un apkārtnes palīdzības fonda valdē mirušā Franča Barevica vietā kā prādis tagad darbojas Andrejs Valdmanis, un valdes locekļa pienākumus veiks māc. Kr. Hermanis.

12. jūlijā, pēc apm. vienas nedēļas pavadīšanas slimnīcā, šis zemes gaitas beidza 23 gadus vecā Ilse Vāvere, dzim. Puschner. Nelaikā bija vācu tautības, bet apbrīnojami labi bija iekļāvusies šaurākā latviešu sabiedrībā, bija izmācījusies latviešu valodu un labprāt lasīja latviešu laikrakstus un grāmatas. Aizgājēju apbedīja Grand Rapidu Mountcalvary kapsētā 14. jūlijā, piedaloties ļoti kuplam pavadītāju pulkam; starp tiem bija daudz amerikāņu no nelaikes darba vietas. Izvadīšanu kapellā un kapos vadīja vietējais Romas katoļu draudzes prāvests St. Matīss. Daudz ziedu un vainagu klāja agrā nāvē mirušās kapa kopiņu. Pēc viņas sēro vīrs, māte, māsas un brālis Vācijā.

Visas Amerikas latviešu katoļu konference paredzēta 14. un 15. augustā Grand Rapidos, kur savas trimdas gaitas vada arī bīskaps J. Rancāns. Tuvāk par konferenci un tās darba kārtību tiks izziņots vēlāk. Šejienes Romas katoļu draudze ir viena no prāvākajām Sav. Valstīs.

Šinīs dienās Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes bērnu nometni agr. P. Finartija saimniecībā apmeklēja arī Dr. D. Bīskaps no Leikvjū. Viņš pakavējās bērnu vidū, pārbaudīja viņu veselību un atzina, ka mūsu jaunās paaudzes veselības stāvoklis ir labs, un nometnē pavadītais laiks to vēl vairāk stiprinās. Nometnes slēgšana paredzēta 25. jūlijā.

Vienības draudzes jaunatnes pulciņš skolotājas Irēnes Zalānes vadībā uzrādījis redzamas sekmes. Pulciņa dalībnieku skaits pieaudzis līdz 30 un sanāksmju apmeklētāju skaits pēdējos mēnešos caurmērā bijis 20—25. Notikuši vairāki vērtīga satura referāti, jauniešu organizētā filmu izrāde un vairākas piedalīšanās dievkalpojumos un sarīkojumos ar priekšnesumiem. Darbību uzsākusi galda tenisa sekcija, ko vada skolot. R. Zalāns, bet viņam par palīgu paši jaunieši izvirzījuši Imantu Kārklu, kas izrādās, ir galda tenisa spēlētājs ar pieredzi. Uzstādīts nodarbību plāns vasaras mēnešiem, kur redzama vieta ierādīta vingrošanai, sportam, tautas dejām, dziedāšanai un izbraukumiem. Vienības draudzes jauniešu vidū viesojies arī jaunatnes rakstnieks J. Širmanis.

V. Z.

KALAMAZŪ

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes bērnu izbraukums notika uz Long ezeru pie Romano parka. Bērnu priekšnesumi sekoja rāibā virknē. Darbojās dažādi stendi bērnu uzjautrināšanai, kā arī tika rīkots kopīgs azaids. Par visu rūpējās draudzes dāmu komiteja. Bērni bija sajūsmināti un priecīgi atgriezās mājās.

Kalamazū ev.-lut. latviešu dr. locekļu izbraukums notika uz Mičigēnas ezera krastu pie Palisādes parka, kur draudzes locekļi pavadīja jauki laiku līdz saules rietam.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. latv. draudzes dievkalpojumi vasaras laikā notiek sestdienas vakaros. Nākošais dievkalpojums notiks 24. jūlijā, pulkst. 7. Draudzes kapu svētki Riversaides kapos draudzes nodalījumā notiks 25. jūlijā plkst. 10 rītā. St. Jozefā kapu svētki paredzēti 15. augustā, plkst. 10.30 Koloma kapsētā. Lansingā kapu svētki būs 1. augustā, plkst. 10.30 Lansingā Mauntan Hope kapsētā.

No Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut latv. draudzes uz mūžu šķīries drauzes loceklis Ludvigs Ūnne, dzimis 1876. g. 16. septembrī, Latvijā, Annenieku pagastā. Apglabāts Riversaides kapsētā draudzes nodalījumā. Draudzes bēru kase piederīgiem izmaksājusi $300.

Kalamazū ev.-lut. draudzes dievkalpojums notika 18. jūlijā, Ciānas baznīcā, piedaloties mācītājam viesim J. Kugrēnam. Dievkalpojumu kuplināja ar solo dziesmām Rūta Melliņa.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes kori no tā dibināšanas nepārtraukti sekmīgi vada iecienītais prof. A. Ābele. Savu jaunāko dziesmu — Lieldienas zvani prof. Ābele kā velti nodevis korim.

St. Regis papīra fabrikā līdz šim strādā vairāk kā 30 mūsu tautiešu. No tiem daži jau veic atbildīgus darbus, ir dažādu mašīnu vadītāji, viens ir priekšstrādnieks un viens elektroinženieris. Tagad šo skaitu papildina mūsu tautiete Ināra Blankenburga, kas pēc Grand Rapidu tirdzniecības skolas beigšanas saistījusies St. Regis papīra fabrikas birojā darbā. B. ir pirmā latviete, kas pieņemta minētās fabrikas darbā.

Māsu skolu ļoti sekmīgi beigusi Anita Vilciņa. Starp daudzajām skolniecēm viņa bijusi vienīgā latviete. V. strādās Borgesa slimnīcā un sagatavojas studijām.

Kalns

CEĻA VĀRDI

Strādādams neiedomājies sevi nelaimīgu; strādā, nevis lai ţevi apbrīnotu vai nožēlotu. Centies tikai vai nu savus spēkus pilnīgi likt lietā vai tos apvaldīt, atkarā no tā, kā vispārība to prasa.

Marks Arēlijs

*

Ik brīdi notiek kas negaidīts; starp citu tādēļ dzīve arī ir tik interesanta.

Ebnere-Ešenbacha

*

Cilvēkus, kuŗus pazīst tikai pa pusei, nepazīst nepavisam. Lietas, kuŗas pazīst trīsceturtdaļ, nepazīst nemaz.

Šamfors

*

Jauneklis prasa, lai diena viņam ko atnestu, vīrs ir apmierināts, ja tā viņam neko neatņem.

Hebels

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

JAUKI DZIVOT ČIKĀGĀ

Čikāgas jaunatnes dienās rakstnieks Ģirts Salnais referējis par trim tematiem: „Jaukie komiki un zinātniskotā un pagurušā literatūra", „Apkārtstalgājošie drēbju uzkaramie" un „Ja puisim ir rupjmaize, vai tad viņam vajadzīgi arī kiploki?"

Komiku izdevēji turoties pie norunas — nerādīt sievieti kailāku, nekā tā redzama ASV peldvietās. nezīmēt sievieti plēsīga zvēra ķetnās u. t. t. Uz komikiem ar akmeņiem nevajagot mest, no tiem arī ko varot mācīties. Latviešu literatūru jauniešiem neesot laika lasīt, jo tie studējot komikus. Referents aicināja jauniešus, lai tie nestalgātu apkārt tikai kā drēbju uzkaramie. Trešajam tematam gan rakstnieks nemaz nepieskārās.

Referents par visu teikto uzrakstījis šādu jauku dzejoli:

Jaukais komiks rokās nāk latvju
zēnam jaukam.
Sievietes tur zīmētas ir ar
formām taukām.
„Pagurst" literatūra, ko mums
Salnais sniedzis:
Pulsēns studē ainas šīs, acis
nepiemiedzis.
„Drēbju uzkaŗināmie" apkārt
staigā, lēkā,
Rīko sanāksmes vai krīt kādā
lētā dēkā' —
Slidinās šai dzīvē tie grēkā kā
pa ledu.
Tomēr neēd rupjmaizi ar
kiplokiem un medu.

VĒJI NO EIROPAS

Vēsums, plūdi, vekseļi un modes

V. Akača salijusī vēstule Latvijai Amerikā no Vācijas

Dažreiz gadās, ka Jāņu nakti līgojot kažoks ir ļoti noderīgs, bet šodien Eiropā tas derēja ne vien Jāņos, bet der arī jūlijā, kas te bieži tagad atgādina martu vai oktobri. Vienīgi Maskavas radio ziņo par karstumu, kas pat Archangeļskā sadzinis dzīvsudraba stabiņu uz +35C gradiem, bet no Islandes līdz pat Afrikai toties valda ļoti vēss un lietains laiks. Italijas, Austrijas, Šveices, un Dienvidvācijas Alpu kalnu apgabalos, temperātūrai ne reti svārstoties ap nulli, jūlija pirmajā pusē sniegs un gāzas lavīnas. Alpu ceļi, kur parasti jūnijā kā pašā karstākajā vasaras mēnesī vizinās vasarīgi ģērbti tūristi, šogad ir aizputināti ar pāris metru biezu sniegu.

Berchtesgādenā dažas dienas temperātūra noslīdējusi uz — 4 un Cugspicē pat uz —7 C gradiem. Tik zemas temperātūras jūlijā tur nav novērotas kopš 100 gadiem, un necerēta drebināšanās iznākusi arī mūsu vecajiem Berchtesgādenas tautiešiem. Jūlija vidū arī Švarcvaldes augstākās virsotnes dabūjušas baltu rotājumu un, sniega mākoņiem mijoties ar spēcīgām un dienām ilgstošām lietus gāzēm, no krastiem izgājušas daudzas Eiropas upes, radot ilgi nepiedzīvotus vasaras plūdus, kas prasījuši nevien lielus materiālus zaudējumus, bet arī daudzu cilvēku dzīvības. No plūdiem cietušas nevien daudzas vietas Itālijā un Austrijā, bet arī Bavārijā, kur veseli apgabali atgriezti nevien no ārpasaules, bet arī pārplūdināti tik pamatīgi, ka ciemiem un pilsētiņām (piem., Titmoningai) no ūdens ārā rēgojās tikai baznīcu torņi un dūmeņi. Glābšanās darbos iesaistītas arī Eiropā stacionētās amerikāņu divīziju daļas. Metereologi par šiem jūlijā neparastajiem dabas notikumiem lauza galvas un diezin cik labus laika apstākļus nesola arī atlikušajai vasarai, tādēļ gudriniekiem pie visa ir pamats vainot gan neseno saules aptumšošanos, gan atombumbas.

Tās pašas saltās vasaras dēļ uz lietainajām debesīm nikni lūkojās nevien lauksaimnieki un saldējuma pārdevēji, bet arī apģērbu tirgotāji, kuriem vasaras sezonas apģērbi — īpaši Eiropas dāmu jaunās un plānās nailona vai perlona kleitas, veļa un peldkostīmi, kuri laižot cauri saules ultraviolētos starus un ļauj daiļavām nosauloties caur caurīm brūnām pat bez izģērbšanās, veikalos šovasar stāv neizpārdoti, kaut klāt jau vasaras sezonas apģērbu izpārdošanas laiks. Tas, kā zināms, te ir veikals ar zaudējumu, lai gan citus gadus fabrikas izpārdošanai ražoja pat vēl īpaši lētas izpārdošanas mantas. Kas gan izpārdošanas drudzī daudz pētī kvalitāti? Kad tik lētāk, jo, naudas caurmērā pelnītājiem, īpaši Rietumvācijā, ir maz. Gaužām maz, un visi lielākie iepirkumi iet uz nomaksas vekseļiem. Vekseļu darījumos Rietumvācija pārspējot gandrīz visas citas pasaules valstis, un vekseļu uzpirkšana bankām, pateicoties īpaši stūrētai valsts saimniecībai, te kļuvusi vai pats svarīgākais darījums, uz ko labi pelna kā valsts, tā bankas. Daudzi gan zina apgalvot, ka visa Rietumvācija ar savu straujo būvniecību un saimniecisko uzplaukumu neesot nekas cits kā milzīgs vekselis amerikāņu rokās...

Bet lai kā — izpārdošanas gaidītāji, un galvenais — gaidītājas, šīs vasaras izpārdošanā cer dabūt pašas labākās kvalitātes un cēlākās modes drēbes gluži par smiekla naudu, jo, pateicoties nemilīgajai vasarai, tekstilrūpniecībā sācies bezdarbs un strādnieku atlaišana. Un vekseļu termiņi kā lietus padebesis nāk virsū arī tekstilrūpniekiem un tirgotājiem...

Neskatoties uz tekstilrūpniecības ķibelēm, bezdarbnieku skaits te pēdējos mēnešos samazinās, jūlija pirmajā pusē noslīdot zem miljona, un lietpratēji domā, ka, pastāvot līdzšinējai darba tirgus konjunktūrai, bezdarbnieku skaits samazināsies vēl un rudenī katrā ziņā sasniegs visu pēckara gadu minimu. Bezdarbniekos palikšot tikai vecāki laudis, kuriem tagadējais Rietumvācijas modernās ražošanas un ātrais darba temps būšot par strauju, jo vācieši cenšas sasniegt vai pat pārspēt izdaudzinātos amerikāņu tempus. Lai to panāktu, rūpnieki darbā iesaista tikai jaunus cilvēkus un gadās, ka latviešu izpratnes jauniešus 30 gadu vecumā atraida, pacietīgi meklējot vēl jaunākus strādniekus vai darbiniekus. Šai ziņā — cilvēku norakstīšanā „vecos dzelžos" — vācieši amerikāņus ir jau pārspējuši. Plašāka bezdarba un krizes rēgs vāciešus, īpaši tērauda rūpniecībā, pagaidām nebaida, jo šī nozare atrodot vācu ražojumiem jaunus pasaules tirgus, arvien vēl aug.

Nevien militārajā plāksnē un austrumu-rietumu spēku samēra dēļ, bet arī saimnieciskā ziņā ir ļoti interesanti aplūkot tērauda produkciju dažādās valstīs. Pagājušā — 1953. gadā no pasaules kopējās 230 miljonu tonnu tērauda ražas 102 milj. t. ieguvušas ASV. Ar 50.2 milj. t. seko PSRS ar saviem satelitiem, pie kam jāpieņem, ka īsto daudzumu stachanovisko uzskaišu dēļ lāga nezina pat Maļenkovs. Trešā svarīgākā pasaules tērauda ražotāja ar 39.6 milj. t. tonnām ir Eiropas valstu Montānūnija, pie kam šīs ūnijas ietvaros Francija pag. gadā ražojusi 9.9 milj. t. Beneluksa valstis 8 milj. t. Itālija 3,5 milj. t. Zāra 2.7 milj. t. un Rietumvācija 15.4 milj. t. Ar šo tērauda ražu Rietumvācija viena pati ļoti tuvojās arī pag. gada Anglijas sniegumam, kurš ir 17.9 milj. t. Vēl kā ievērojamākie pasaules tērauda ražotāji 1953. gadā mināma Japāna ar 7.5 milj. t. un Kanada ar 3.7 milj. tonnām, ar ko pēdējā mazliet pārspēj Itāliju.

Minētie tērauda produkcijas skaitļi, kas attiecās uz Montānūniju, norāda, ka Eiropā par tik cik tā ir vienota, tomēr vēl ir ievērojams pasaules saimniecības faktors. Protams, ievērojamas ir arī Montānūnijas darbinieku algas. Tās prezidents Žans Monnets mēnesī tīrā saņem DM 5000, kā arī vēl ļoti ievērojamus procentus virs algas dzīvoklim un citiem izdevumiem. Viņa seši palīgi katrs dabū mēnesī tikai tūkstoš marku, mazāk, un arī citu darbinieku — pat mašīnrakstītāju algas ir vismaz trīsreiz tik lielas kā parastajās darba vietās. Nevar teikt, ka arī Eiropā trūkst laba un ienesīga „džāba" un tā redzams, ka dažkārt, neskatoties uz nejauko laiku, draudošajiem vekseļu protestiem un citām nelaimēm atmaksājas būt arī eiropietim.

VĀCIEŠI ANGĻU VIETĀ

Pēc vācu informācijas no Sudānas turienes valdība nolēmusi atlaist un izraidīt visus angļu tautības tehniskos un saimnieciskos speciālistus. Visus angļus drīzumā paredzēts aizstāt ar vācu speciālistiem.

DRĪZUMĀ MĒS IEPIRKSIMIES TIKAI LATVIEŠU VEIKALOS

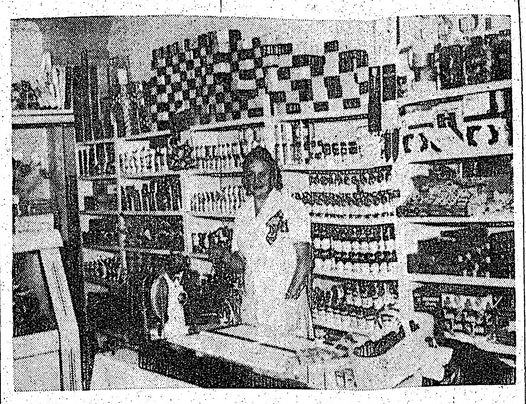

A. Siliņa vecajā veikalā ar jauno garu gatava sagaidīt pircējus. J. Kreiļa uzņ.

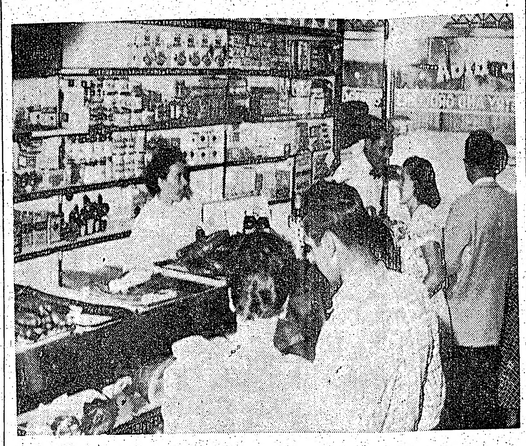

J. Dzeguze allaž gatavs pakalpot pircēju bariem ar smaidu un smaržīgu dūmdesu. J. Kreiļa uzņ.

Latviešu pārtikas preču veikali šodien ir jau visās Toronto debesu pusēs: „Pirmais mochikānis" Tilmanis apmierināts smaida uz Dandasa ielas, pie Anšmita uz Parlamenta ielas var dabūt visretākos latviešu gardumus, pie Kūlaiņa Vidmer ielā vēl tīri siltus zušus, pie Pavasara smaržīgus pīrādziņus, K. Kristapsons raujas pa savu „desu konditoreju", Beltei uz Danforsa apgrozījums aug augumā, J. Dzeguze „Mazo Rīgu" sola drīz pārkrustīt par „Lielo", savā spodrajā veikaliņā sācis rosīties Leja, un tiem pievienojusies arī viena dāma.

Liekas, ka drīz varēsim iepirkties tikai pie saviem tautiešiem, nemērojot nemaz garus ceļa gabalus. Kopš 5. jūlija jauns latviešu pārtikas veikals atvērts 228 Brunswick avenijā. Jaunā veikala īpašniece Alma Siliņa atzīstas, ka jau labi sen iecerējusi atvērt veikalu un gaidījusi tikai izdevīgu gadījumu. Veikalu pārņemot, bijis jāpārdzīvo tomēr arī dažs nepatīkams pārsteigums. Bijis iepriekš norunāts, ka A. Siliņa paturēs tikai tās preces, kuras vēlēsies, bet tā kā runātais nav bijis fiksēts līgumā, veikala pārdevējs šo norunu „aizmirsis" un piespiedis pārņemt arī pilnīgi nevajadzīgas preces. Neskatoties uz šīm sākuma klizmām, A. Siliņa ir ar savu jauno pasākumu apmierināta. Veikala apkārtnē dzīvo daudz jaunkanadiešu, un jaunais veikals labāk pratīs piemēroties iebraucēju gaumei nekā citas tirgotavas, kuras vada kanadieši. Jāatzīmē, ka A. Siliņa ir Kanadā vienā pati ar savu slimo māti, jo vīrs, zemūdenes Spīdolas virsnieks, palicis Kurzemes cietoksnī. A. Siliņa nav veikalnieciskā pasākumā „pirmo reizi ar pīpi uz jumta", jo ar šo darbu iepazinusies jaunības dienās savu vecāku pārtikas veikalā Saldū. Ar vietējām paražām tirdzniecībā viņa saskārusies, strādājot 7 mēnešus Pavasara veikalā. Pirmās nedēļas apgrozījums veikalam bijis labs un, ievērojot veikalnieces māku laipni apieties ar pircējiem, veikalam paredzamas labas sekmes. Bagāti ir arī veikala preču plaukti, kur redzamas daudzas eiropiešu gaumei atbilstošās preces, kā Rozes zuši, Kristapsona desas, Pavasara cepumi, rupjā un saldskābā maize, skābie kāposti un gurķi, importētie konservi no Eiropas utt. Veikals atvērts līdz 9.30 vakarā, bet sestdienās pat līdz 11. Vienīgās bēdas pie jaunā pasākuma ir tas, kā gaidu vadītājai Siliņai neatliks vairs laika iemīļotajam jaunatnes audzināšanās darbam, un šai novadā būs jāizlūdzas garāks atvaļinājums.

Vēl daudzi dziesmu draugi atceras neseno pagātni, kad Kalvja šefam J. Dzeguzem pēkšņi sāka drebēt kā balss, tā rokas. Kā vēlāk noskaidrojies, tas noticis tad, kad viņš vadījis murgainas naktis pārdomās — kļūt par tirgotāju vai ne? Tomēr radās „mazā Rīga", kas nu jau pārsniegusi pirmo mēnešu jautājumu — būt vai nebūt, un stāv droši izslietiem torņiem. Saprotams, tie šoreiz veidojas no franču sardīnu, melno olīvju, norvēģu siļķīšu, Holandes šokolādes, vācu garšvielu, zviedru ķilavu, Šveices sieru smailēm, kuras dienas pircēju burzmā noplok vakarā. līdz pamatiem! Saprotams, tam visam klāt nāk vēl veikala virtuvē. Dzeguzes lietprātīgi gatavotie salāti, ceptie putni, dzeltenmaize, pīrāgi un citi labumi, kādi „Mazajā Rīgā" nekad netrūkst — tāpat kā kādreiz lielajā...

Kā izsakās pats veikala īpašnieks, labo panākumu atslēga slēpjas preču plašajā izvēlē, kas nāk no visām pasaules malām. Tādēļ arī Rīgā labprāt iegriežas eiropieši, sevišķi daudz vāciešī, kas prot cienīt labu mantu. „Mēs esam uz ceļa," apliecina J. Dzeguze, bet vakaros gan vairs nespēju uz tā nostāvēt kājās — jāmetas slīpi dienas ienākumus pārskaitot."

Petrovs vervējis spiegus latviešu starpā

Padomju sūtniecības Austrālijā darbinieks Petrovs, kas kopā ar sievu atteicās atgriezties Krievijā un tagad atradis patvērumu Austrālijā, atklājis savas agrākās darbības noslēpumus. Viņa uzdevums bijis starp citu arī vervēt spiegus baltiešu DP starpā. Šinī darbā viņam palīdzējusi viņa sieva, kas meklējusi kontaktu ar latviešu sievietēm. Šādu darbību Petrovu pāris attīstījis arī Zviedrijā, no kurienes tie pārcelti uz Austrāliju.

Petrovs mainījis savu uzvārdu divas reizes. Viņa īstais uzvārds ir Šorokovs. 1929. g. komūnistiskā sajūsmā viņš pieņēmis Proletarska uzvārdu. 1942. g., kad viņš nosūtīts darbam ārzemēs pēc Dekanozova norādījuma, viņš pieņēmis Petrova uzvārdu.

PSRS SŪTNIECĪBAS DARBINIEKI LOŽŅĀ AP ATOMRŪPNIECĪBAS CENTRU

Padomju sūtniecības Vašingtonā 1. sekretārs Smirnovskis, 1. sekr. Kuzins, 3. sekr. Azarovs un „šoferis" Iļjins, devušies 12 pilsētu auto izbraukumā. Nedēļas nogali „viesmīlīgie tūristi" pavadījuši Tenesijā, starp Knoksvilli un Čatanūgu. Zīmīgi, ka ASV pazīstamais Oakridž atomrūpniecības centrs atrodas tieši šajā apvidū, kur vaņkām labpaticis „izklaidēties." KK

IZNĪCĪBAS APDRAUDĒTIE MILJONI...

Pretgaisa aizsardzība Savienotajās Valstīs

Pirms desmit gadiem pāri Vācijas pilsētām pacēlās liesmu un dūmu stabi. Tūkstošiem smago bumbu, dažkārt vēl pastiprinātas mākslīgiem skaņu efektiem un saukliem — „nāvi fašistiem", šķaidīja Vāciju. Tagad pirmo reizi savā vēsturē ASV apzinās, ka viņu lielajām pilsētām var pienākt upuru ziņā vēl drausmīgāks liktenis kā Berlīnei, Hamburgai vai japāņu Hirošīmai. Visu ASV apjomā pagājušā mēnesī izdarīja pirmo gaisa trauksmes mēģinājumu. Pēc tagad noskaidrotiem datiem patiesais stāvoklis īstenības gadījumā ir šāds:

Atombumbas eksplozīju virs Vašingtonas ar puslīdz pieņemamu drošību (ja par to tiktu savlaicīgi paziņots), būtu pārdzīvojis tikai Eizenhauers, Mēmija un viņa nedaudzie stāba vīri, to viņu rīcībā ir vienīgā nelielā un atomdrošā patvertne ASV galvaspilsētā. Aizsardzības smadzeņu centrā — Pentagonā nav darbojusies trauksmes sistēma, un konkrētā gadījumā armijas vadībā nebūtu varējusi nokļūt līdz atomdrošajai apakšzemes „virspavēlniecībai". Bez tam izrādās, ka šī vieta arī var glābt tikai ierobežotu skaitu galveno vīru, kamēr Pentagona zemākajiem virsniekiem un ierēdņiem nav kur sprukt. Lielo pilsētu iedzīvotājiem atomuzbrukuma gadījumā nekas daudz vairāk neatliek, kā nolaist logiem papīra aizkarus, lai spožais eksplozījas zibens neapžilbina acis...

Šī pēdējā „aizsardzības" iespēja tad arī ir satraukusi ASV civilās aizsardzības pr-ku Petersenu (Peterson) un viņš stāvokli izteicis vārdos: „Šiš ir pasaules stiprākās valsts — vājākais punkts!"

Civilās pretgaisa aizsardzības iestādījumu atjaunoja jau prezidents Trūmens pēc Pad. Savienības pirmās atombumbas izmēģinājuma, bet tai nav līdz šim vēl piešķirti kaut cik ievērojami līdzekļi, un bez tam pretgaisa drošības praktiskā izveidošana ir katras valsts iekšējā darīšana. Pēdējam apstāklim gan ir viena laba īpašība, proti: centrālizēta vadība sekmīgāk spēj miera laikā veikt sagatavošanos, toties kara gadījumā pati ir padota iznīcināšanas riskam un līdz ar to vispārējām chosa iespējām valstī. Taču atsevišķās valstis, kuru vienīgās briesmas kādreiz ir bijuši indiāņi, vēl nespēj izrēķināt, kādu peļņu varētu dot atomdrošās patvertnēs iegāztie miljardi? 41 valstī gan jau ir nodibinātas civilās pretgaisa aizsardzības komitejas, bet tas arī gandrīz ir viss. Vienīgi Ņujorkas valsts gubernators nolīdzis ar kaimiņu Ņudžersiju par savstarpēju palīdzību atomuzbrukuma gadījumā, jo citādi neviena vara pasaulē nevarētu piespiest pūdžersiešus Ņujorkas bumbošanas gadījumā sūtīt turp savus ugunsdzēsējus vai dot uzkrātās pārlejamo asiņu rezerves. Bet arī atsevišķo valstu valdības, pateicoties savām sātversmēm, ir kavētas radīt kaut cik efektīvu aizsardzību.

Piemēram Kanzasā ir pilsēta Vičita, kurā būvē atombumbvežus B - 47. Šī iemesla dēļ pilsētas tēvi domā, ka tās vārds Padomju aviācijas stābā stāv tuvu pirmajām iznīcināmām pilsētām. Bet Kanzasas valdībā pārsvarā ir lauku izcelsmes „politiķi" un tie nospriež nedot naudu pretgaisa aizsardzībai ne tik, cik izmaksātu šo plānu sagatavošana uz papīra!

Tādēļ arī 175 ASV lielāko pilsētu birģermeistari griezušies pēc padomiem Vašingtonā. Centrālā valdība ļoti labi saprot šo vajadzību, bet tiek kavēta stāties ar šīm pilsētām tiešā kontaktā, jo no atsevišķām valstīm ievēlētie Kongresa deputāti domā, ka Vašingtona nedrīkst maisīties valstu „iekšējās darīšanās". Tā, piemēram, 1953. g. budžetā no pretgaisa aizsardzībai paredzētajiem 84 miljoniem dolaru pēc balsošanām pāri palika tikai 6 miljoni! To pietika, lai tikko segtu gaisa aizsardzības plānotāju algas un nodrukātu propagandas plakātu: „Tu un atombumba".

ASV civilās aizsardzības vadītājs Petersens par šo stāvokli ir izteicies: „Ja uz kādu no mūsu pilsētām krīt ūdeņraža bumba, tad ir tikai viens ceļš, kā palikt dzīvam — nebūt pilsētā. Un lai nebūtu pilsētā, ir tikai divi ceļi, vai nu 500 pēdas pazemē, atomdrošā bunkurā, vai — tālu ārpusē. Bet uzbūvēt cilvēku miljoniem atomupatvertnes mēs varam tikai tad, ja dubultojam nodokļus, un tā kā to mēs negribam uzņemties, tad atliek tikai pēdējais ceļš — mukt ārā no pilsētām!..."

Lai masu evakuāciju varētu ievadīt, tad trauksmi par tuvojošos uzbrukumu, pēc lietpratēju aprēķiniem, vajadzētu saņemt mazākais 4—5 stundas pirms uzbrukuma. Bet arī tad tā kaut cik sekmīgi varētu norisināties tikai tādā gadījumā, ja pilsoņu miljoni pie savu automašīnu stūrēm būtu bruņoti ar augstu morālu disciplīnu. Tas nozīmē, ka ikviens apzinātos, ka spēle nenotiek par viņa vai tā vari paskaidrot, kāpēc tā ir traģēdija? „Tāpēc, ka Staļina nāve nav ne nelaimes gadījums, ne arī zaudējums," atbild skolēns.

Apkārt zemes lodei

Francijā uz personu gadā tiek izdzerts 21 litrs alkohola jeb 30,5 uz katru pieaugušo, rēķinot tīro alkoholu. Francijai seko Itālija ar 9,2 vai 14,2 l., Šveice ar 9 vai 13 litriem, Beļģija ar 6,3 vai 8,8 litriem, ASV ar 6,2 vai 9,4 litriem, Anglija ar 5,9 litriem, Rietumvācija ar 4,2 vai 6,1 litriem.

Franču ārsti savā kongresā atzinuši, ka ik dienas bez kaitīgām sekām drīkst patērēt vīnu — ierēdņi 1/2 litra, strādnieki 3/4 litra, bet smaga darba strādnieku norma esot 1 litrs. Sieviešu norma esot par trešdaļu mazāka.

Berlīniete Kristele Šāka, kura nesen ievēlēta par šī gada „Miss Eiropa", savā godā nedrīkstot palikt, jo, kā pēc vēlēšanām izrādījies, tad 25 gadus vecā vāciete jau divus gadus esot atraitne. Pēc noteikumiem skaistumkaralienei esot jābūt jaunkundzei un tādēļ iespējams, ka Kristelei skaistumkaralienes gods būšot jāatdod savai bijušajai konkurentei 21 gadu vecajai Parīzes meitenei Dānielai Genotai.

Lai izrādītu savas simpātijas un pierādītu karsto mīlu pret Angliju esošajiem amerikāņu karaviriem, daudzas jaunas Svindonas pilsētas fabrīku strādnieces sākušas sev ar ugunī nokaitētiem bārdas skujamiem asmeņīšiem, skrūvgriežiem un citiem metalla priekšmetiem iededzināt miesā savu draugu — Svindonā stacionēto amerikāņu iniciāļus. Kad šīs „uguns zīmes" uz strādnieču rokām un pleciem pamanījuši fabrīku direktori, tie piedraudējuši šādas apzīmogotas strādnieces atlaist, jo šāda netikuma kopšana varot novest pie asins saindēšanās. Lai izbēgtu no piedraudētās atlaišanas, strādnieces sākušas savu draugu vārdus iededzināt retāk redzamās vietās — uz krūtīm, vēderiem un gurniem. Tā kā tur vietas ir daudz, tad blakus vārdiem angļu meitenes iededzinot arī savu draugu ASV adreses. Asins saindēšanās gadījumi tomēr vēl neesot novēroti.

Pārdroši un bezkaunīgi zagli ielauzušies Romas tiesu pils sēžu zālē un no turienes devušies uz tiesu pils bāru, kur nozaguši dažus tūkstošus līru un visas tur atrodamās pilnās špaņģa pudeles.

Pēc ilgākiem mēģinājumiem angļu ārsti — profesors Dr. Špīrs un docents Dr. Klasons noskaidrojuši, ka nikotīns, pretēji līdzšinējiem atzinumiem, neesot vainojams pie vēžu slimību izcelšanās un rašanās. Pīpmaņi „plaušās rāvēji" pēc šo universitāšu mācības spēku atzinuma neesot apdraudēti no vēža slimības vairāk kā citi cilvēki.

Nesen kādam Berlīnes burvju mākslinieka, uznākot uz skatuves, vajadzējis atvainoties un savu numuru atteikt, jo tikai uz skatuves viņš pamanījis, ka steigā uzvilcis kāda sava kabareta kolēģes fraku. Lai burvju mākslinieku aizstātu, uz skatuves uzstājušies pianists ar dziedātāju. Arī šis numurs izpudējis, jo, piesitot pirmos akordus, no pianista frakas sākušas līst laukā baltās pelītes un dziedātāja bailēs zaudējuši samaņu.

Lionas raidītāja galvenais inženieris Blans, kura dzīvoklis atrodas raidītāja ēkā, nesen pašā nakts vidū izmests no gultas, atskanot varenai detonācijai. Kabatas laternas gaismā Blans durvju vietā caur puteklīem spējis saskatīt vairs tikai caurumu. Raidītājam bijuši izbiruši visi logi, vietām nobrucis apmetums un sabojājusies arī raidāmā iekārta, kādēļ raidītājs klusējis veselas 24 stundas. Šis notikums tomēr nav bijis atentāts, bet franču armijas manevru rezultāts. Kāda 30 vīru liela karaviru grupa, kura pārģērbta par „sabotieriem", manevru ietvaros saņēmusi pavēli „uzspridzināt" Lionas raidītāju. Šī „sabotieru" grupa veikli izkļuvusi cauri raidītāja sargu posteņiem un, kā pienākas, pielikuši uguni signālpulvera sainīšu degauklām. Bengāliskajam uzliesmojumam bijis jāparāda un jāpazīno „sabotieru" veikums. Uzliesmojuma vietā tomēr atskanējis nejauks sprādziens, jo signālpulvera sainīši naktī un steigā bijuši samainīti ar spridzināmām vielām.

Londonas tiesa piespriedusi Lilijai Grēnai tukstoš mārciņu sāpju naudas par auto katastrofā sadauzītām lūpām. Nekādas ārējas vainas lūpām nav redzamas, bet tās Grāna kundzei no pāreizstās auto katastrofas briesmīgi sāpot skūpstoties.

Amsterdamas apkārtnes lauksaimnieks Markelo saklausījies nostāstus, ka angļu lopkopji ar nelielām alkohola devām pie govju dzēriena dubultojot piena ražas. Arī holandietis vēlējies to izmēģināt un drošāku panākumu dēļ dzeramajam ūdenim bagātīgi piešāvis spirtu. Lauksaimnieks pēc neilga laiciņa pārsteigts ievērojis, ka viss ganāmpulks ganībās streipuļo. Vienīgi sugas bullis, kuram cēlā alkohola bauda kā nevajadzīga gājusi secen, pārsteigts nolūkojies govju streipuļošanā, kas to redzami sakaitinājusi. Bullis sācis govis tik nikni trenkāt, ka tikai pēc dažu stundu pūlēm slaucējiem izdevies saniknoto bulli ievadīt kūtī un ķerties pie streipuļojošo govju slaukšanas. Piens tomēr izrādījies nelietojams, jo tā baudītāji dabūjuši nejaukus ādas izsitumus un draud centīgajam lauksaimniekam ar tiesu, par ko pēdējais no dusmām dzerot jau nedēļām ilgi un ārdoties tikpat nikni kā viņa sugas bullis.

TRĪS IR DIEZGAN

Kādā Austrumvācijas pilsētas sāņu ielīņā trīs dūšīgi vīri piekauj komūnistu partijas augstāku ierēdni.

„Kādēļ jūs nenākat un nepalīdzat?" sauc nelietīgais komūnists uz kādu tautas policistu, kas klusu vēro notikumu.

„Trīs ir diezgan!" sausi atbild tautas policists.

NO JŪRAS LĪDZ JŪRAI

KANADAS MAIZES KLĒTS — SASKAČEVANA

Tāpēc, ka Saskačevāna ražo vairāk kviešu nekā visas pārējās Kanadas provinces kopā un patiesi ir viens no pasaules pārtikas lielākiem avotiem, tā bieži tiek saukta par „Britu kopvalsts maizes grozu". Tās auglīgie viļņojošie līdzenumi īsajā, bet siltajā 90 dienu ilgajā augšanas periodā ražo milzīgus kviešu, miežu, auzu, rdzu un citu laukaugu daudzumus. Viņas lielajās lopkopju saimniecības audzē simtiem tūkstošiem liellopu, zirgu aitu un cūku. Kopsummā Saskačevānas lauksaimniecības gada ražas vērtība sniedzas pie $700 milj.

Arī citās nozarēs — naftas iegūšanā, mežsaimniecībā, kalnrūpniecībā (ieskaitot lielāko līdz šim zināmo urāna rūdas atradni) un apstrādājošā rūpniecībā — Saskačevānas provinces bagātība pastāvīgi pieaug. Tomēr lauksaimniecība ir galvenais šīs Prēriju provinces saimnieciskais pamats.

Bija reiz laiki, kad Saskačevānas provincē bija vairāk zirgu nekā cilvēku, vai tā vismaz mēdza apgalvot, bet tagad lauku saimniecību mēchanizācija ir samazinājusi zirgu skaitu. Tā kā tagad vajag mazāk cilvēku lauku saimniecību apsaimniekošanai un rūpniecība aizvilina laudis uz pilsētām, iedzīvotāju skaits Saskačevānas provincē ir samazinājies.

1931. g. Saskačevānas provincē bija 922.000 iedzīvotāju jeb 9 procenti kopējā Kanadas iedzīvotāju skaita. Tagad Saskačevānas provinces iedzīvotāju skaits noslīdējis līdz 835.000 jeb ap 6 proc. Kanadas iedzīvotāju kopskaita.

Saskačevānas province ieguvusi savu krāšņo un grūti uzrakstāmo vārdu no Kri-indiāņu vārda, kas nozīmē „straujie ūdeņi". Agrie zemes pētnieki, kas nonāca līdz līdzenuma lielajām upēm, dzirdēja, ka indiāņi lietoja vārdu „saskačevan", un šo vārdu sāka lietot visas provinces apzīmēšanai.

Kad līdz 19. g. s. beigām izbūvēja Kanadas — Klusā okeana un citus dzelzceļus. šī gada simteņa sākumā tūkstošiem immigrantu sāka ieplūst auglīgās augsnas zemē, lai tur apmestos uz dzīvi. Laikā no 1901. g. līdz 1911 g., ar agresīvu un izdomas bagātu immigrācijas nolīktiku, ko piekopa valdība, Saskačevānas provinces iedzīvotāju skaits pieauga par četri simti tūkstošiem. Starp 1897. un 1914. g. faktiski ne mazāk par trīs miljoniem iecelo ja Kanadā.

Ar straujo immigrāciju šī gadu simteņa sākumā izskaidrojams, kāpēc Saskačevānas provincē ir tik dažādi iedzīvotāji. Mazāk par pusi no tiem ir briti vai franči, bet tai pašā laikā tur ir 140.000 vācu, un 80.000 ukraiņu. Bez tam tur dzīvo ap 65.000 skandināvu, 30.000 holandiešu un tikpat daudz poļu, kā arī 20.000 krievu. Pārējās Eiropas tautas reprezentētas ar mazākiem skaitļiem.

Ne visa Saskačevāna ir prēriju zeme, kā to daudzi mēdz iedomāties. Tā nav arī tik līdzena, kā parasti domā. Taisnība, ir tūkstošiem kvadrātjūdžu zāļāju un kviešu lauku, kas ir tik līdzeni kā biljarda galda virsma. Tomēr lielās upes Norssaskačevāna, Saussaskačevāna un Kapela ir iegriezušas dziļas un plašas ielejas zemes virsmā, un ziemeļaustrumu virzienā zemes virsma ir ar nelieliem pauguriem.

Provinces ziemeļu daļa, kas ir pusi tās platības, ir klinšaina un apaugusi kokiem, izgreznota ezeriem un bagāta ar straujām upēm, tāpat kā Ziemeļontario. Te, un tāpat dienvidos, kur atrada naftu, norisinās straujāka Saskačevānas attīstība, jo cilvēks meklē rūpniecībai nepieciešamos materiālus. Province tagad ražo lielos daudzumos varu, cinku, akmeņogles un zeltu, tur iegūst arī urāna rūdu.

Saskačevāna ir apgabals ar mazām pilsētiņām un daudziem ciemātiem. Tās lielākais centrs ir Ridžaina — galvaspilsēta ar tikai 72.000 iedzīvotāju, kas ir mazāk kā dažā labā Toronto vai Montreālas priekšpilsētā. Kā Ridžaina, tā arī tās māsa (un sāncense) Saskatūna (ar 55.000 iedzīvotāju) ir kārtīgas un gleznainas pilsētas, un tām ir daud lielāka nozīme valsts dzīvē, nekā par to varētu spriest pēc iedzīvotāju skaita. Saskatūna ir viens no Kanadas vissvarīgākiem un visskaistākiem izglītības centriem ar tur novietoto Saskatūnas universitāti.

Citi svarīgi centri ir Musdau (25.000), Prinča Alberta pilsēta (18.000), Sviftkerenta (7.500), Nortbatleforda (7.500), Veiberna (7.200) un Jorktona (7.10).

Sarkanie smiekli

Kādā padomju skolā skolotājs jautā skolēniem, kas varētu pateikt, kas ir traģēdija. Viens zēns dod šādu definīciju: „Kad divi automobiļi saduras un cilvēki ir nogalināti." „Nē," saka skolotājs, „tā nav traģēdija, tas ir nelaimes gadījums." Otrs zēns saka: „Ja kuģis nogrimst, tā ir traģēdija." „Neē, tas ir tikai zaudējums," paskaidro skolotājs.

Tad trešais zēns skaļi saka: „Staļiņa nāve ir traģēdija." „Tas ir pareizi," saka skolotājs, „vai tu vari paskaidrot, kāpēc tā ir traģēdija? „Tāpēc, ka Staļina nāve nav ne nelaimes gadījums, ne arī zaudējums," atbild skolēns.

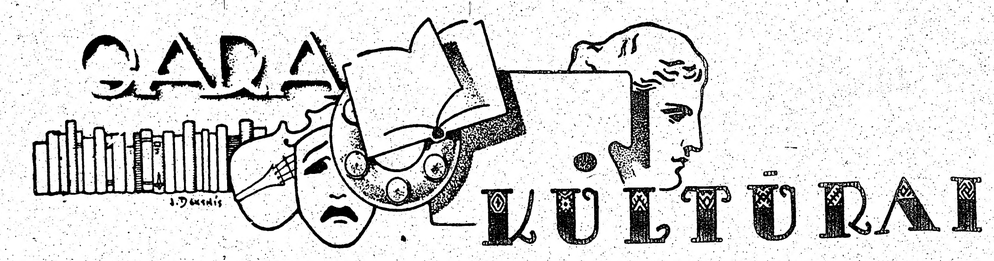

Tālivaldis Ķeniņš

TORONTO LATVIEŠU KONCERTU SEZONAS NOSLĒGUMĀ

II Koncertu sarīkošanā turpmāk ievērojama lielāka organizācija un lietderība

Iepriekšējā rakstā tiku apskatījis pag. sezonas lielo koncertu skaitu, uzskaitījis daudzos mākslinieku — izpildītājus, kas pielikuši roku šī lielā kultūras darba veikšanā. Rodas jautājums, vai šo koncertu mākslinieciskā kvalitāte attaisno tik lielu skaitu sarīkojumu? Esmu apmeklējis lielāko daļu no tiem un prieks bijis konstatēt, ka nevienā gadījumā šo koncertu kvalitāte nav bijusi mākslai par apkaunojumu. Tā allaž bijusi ieturēta solidas amatprasmes rāmjos, nav arī koncerti noritējuši bēdīgu „haltūru" noskaņā, kā tas kādreiz bijis vērojams nometņu laikos Vācijā. Vairāki māksliniekiTorontopresē izpelnījušies pat īpaši cildinošas atsauksmes. Tie, diemžēl retie, sveštautieši, kas mūsu koncertus apmeklējuši, konstatējuši mūsu mazajā tautā augstu mūzikālu līmeni. Protams, bijuši arī trūkumi — visi nevaram būt Andersenes un Heifeci — bet retais varbūt iedomāsies, ka „mākslas pilnvērtība" (kādu viens rakstītājs saskaņijis baletskolas audzēkņu vakarā) istenībā ir artistiskās augšupejas, nemitīgās evolūcijas nesasniedzamais ideāls.

Līdz šim pieredze ir rādījusi, ka publika ar interesi un mīlestību sekojusi visām šīm mūzikas manifestācijām. Pat slavenajā formulā „Koncerts ar sekojošu balli" mūzika visnotaļ nav palikusi pabērna lomā. Jāatgādina, ka šī formula Toronto izmantota ļoti reti un arī tad, divu prominentu mākslinieču koncertā, kuŗā bija ap 300 apmeklētāju, lētākās ieejas biletes „tikai ballei" iegādājušies ne vairāk kā pārdesmit cilvēku. Lielumlielo apmeklētāju daļu tomēr interesējis koncerts. Mēs sūdzamies, ka mūsu kamermūzikas ansambļiem trūcis publikas. Tad jāvaicā, cik daudz apmeklētāju bija Latvijas konservātorijas Stīgu kvartetam vai prof. Vītola trio, kad tie koncertēja Konservātorijas zālītē? Divi, — augstākais 300 klausītāju. Ja rēķinām, ka Rīgā bija ap 300.000 iedzīvotāju, bet Toronto tikai 5000 latviešu, tad attiecīgā proporcionālitātē šeit tamlīdzīgos koncertos drīkstētu sagaidīt ne vairāk kā duci apmeklētāju, pat ievērojot to, ka trimdā atrodas liela daļa parasto koncertu gājēju — latviešu intelligences. Patiesība rāda, ka apmeklētāju

Logi un durvis no stikla un aluminija

JAUNS LATVIEŠU UZŅĒMUMS AR SPOŽĀM NĀKOTNES IZREDZĒM

Gandrīz amerikānisks stāsts par to, kā piecos mēnešos izaug jauns uzņēmums, kuŗu nodibina 4 latvieši, nodarbina 15 strādniekus, cer saņemt miljonu pasūtinājumu un liek pārtraukt darbus vecai kanadiešu fabrikai. Kā logi un durvis top no stikla un aluminija, logs no 12 daļām, kas veras uz visām debesu pusēm un liek aizmirst vecās, labās un stingrās stenderes, palodzes, rāmjus un citas vecmodīgas lietas.

Taisni uz stūŗa, kur saduŗas Kvīna un Kaksvelas ielu dzelzceļi, jau kopš pāris mēnešiem redzama paprāva izkārtne, kas vēsti par jaunu nākotnes lieluzņēmuma tapšanu. Saprotams, nezinātājam maz to saka firmas nosaukums — ALLFLEX — bet, papētot tuvāk izrādās, ka tas slēpj abu pirmo firmas „ledlaužu" — inženieŗa Alfreda Vidnera un saimnieciskā vadītāja Aleksa Zelmeņa vārdu savijumu, kas apņēmušies kanadiešus apgādāt ar aluminija logiem un durvīm, skrīniem, palodām, vēju aizsargiem un — ja liktenis būšot labvēlīgs — arī stikla un aluminija telefona būdiņām. Kā uzņēmumam ir gaidāma spoža nākotne, pierāda zibenīgā plēšanās no vienas uz trim telpām un no viena līdz 15 darbīgiem vīriem jau pašos pirmājos mēnešos. Pasūtinājumi no visām pusēm turklāt nāk tik strauji, ka jau visdrīzākā laikā jāgādā jaunas telpas, jauni palīgi, un darbi jāsāk „raut uz akorda," lai iespētu visu paveikt.

Interesantākais tomēr tas, ka ALLFLEX sācis darboties tikpat kā bez pamatkapitāla — tikai ar uzņēmību, krietnu pieredzi, īstām smadzenēm un labu kreditu. To visu bijis iespējams likt jaunās firmas pamatā tādēļ, ka abi pirmie tās dibinātāji — A. Vidners un A. Zelmenis jau pāris gadus bija nostrādājuši kādā Kanadas aluminija logu fabrikā, kur A. Zelmenis vadījis tirdzniecības daļu, bet A. Vidners darbojies kā galvenais inženieris — zīmētājs. Tiri labi saprazdami, ka galvenokārt uz viņu abu pleciem balstās visi uzņēmuma panākumi, radusies pamazām doma par pastāvīga uzņēmuma dibināšanu. Pirmais kanadiešu fabriku maizes tēviem par lielu nepatikšanu, pametis A. Vidners, jau janvārī noskatīdams telpas kādā Kvīna ielas pagrabā un tur iekārtodamies ar pirmajām mašīnām. Martā viņam seko arī A. Zelmenis, izdodas iegūt aluminija fabriku uzticību un kreditus, rodas pirmie lielākie pasūtinājumi, un firmai pievienojas vēl divi „direktori" — K. Fogelis un R. Valdmanis, kas ierodas tieši no Britu Kolumbijas, kur strādājis pie spēkstacijas celšanas kādai aluminija fabrikai. Bet, saprotams, kaut arī visi 4 „direktori" rauj cauru dienu tāpat melnās miesās gan pie zīmējamā dēļa, gan boriem, nažiem un rēķiniem, darba roku tomēr ir par maz, par šauru kļūst arī pirmais pagrabs, un jaunā fabrika sāk plesties, lai iekaŗotu nākotnē ne tikai visas apkārtējās brīvās telpas, bet varbūt arī visus Kanadas pasūtinājumus... Kā tas viegli var notikt, pierāda A. Vidnera patentētie zīmējumi, aizvien jaunie logu modeļi un — pasūtinājumu straume, kas kļūst aizvien platāka. Tam visam pievienojas arī kāds gluži cits, gandrīz vai traģisks, jaunums: izrādās, ka lielais kanadiešu uzņēmums — aluminija logu fabrika jau ar gaŗu mūžu — pēc abu latviešu aiziešanas izziņojis bankrotu un atrodas uz miršanas gultas... Saprotams, latviešu dabā nav par otra nelaimi priecāties, bet Kanada paliek Kanada, — „biznese" ir „biznese," un šeit katram sava āda dubultūgi tik tuva kā Eiropā... Tādēļ abi grēcinieki nedomā raudāt. Ka šāds panākums nav tomēr no gaisa iekrities klēpī, un ka ne katram tas izdodas, liecina apstāklis, ka īsā laikā „dabiskā nāvē" savas gaitas izbeigušas kādas 5 citas līdzīgas firmas, kas uzsākušas darbību pirms vai vienā laikā ar latviešiem.

Apskatot zīmējumus un gatavos ražojumus, prieks vērot glīti ielogotos, vieglos aluminijā un stiklā mirdzošos logus, kas atveras un aizveras ar vieglu rokas pieskārienu, glītās durvis, mirdzošās palodas, un arī jaunās darbīgi rūcošās mašīnas, kas viegli kā sviestu griež spožas aluminija plāksnes, šķeļ stiklu, sit kniedes un smidzina visu laiku gaisā it kā sīku sudraba skaidu lietutiņu. Izrādās arī, ka jaunie aluminija logi un durvis nav daudz dārgāki par parastajiem koka — stikla ražojumiem, turklāt ALLFLEX darbnīcā krietni lētāki nekā lielajos veikalos, kam taču jāpelnī arī prāvās starpnieku procentes un īres nauda greznajām kantoru un reprezentācijas telpām. Šos izdevumus jaunā latviešu fabrika pagaidām atliek uz nākošiem gadiem, iztiekot tāpat vien ar tiešiem nopēmējiem, kantora telpām bez klubkrēsliem un grīdsegām, bet toties bruņojoties ar dubultīgu darba prieku, enerģiju un ticību nākotnei. Un kādēļ gan šī ticība lai nebūtu, ja jāuzvar „tikai viena" nopietni ņemama konkurentu firma, kas arī kāro iegūt lielo Bell telefonu sabiedrības pasūtinājumu — aluminija un stikla telefona būdiņu pagatavošanai visas Kanadas mērogā! Šis pasūtinājums slēpj sevī jau miljonu darījumu, cīparus ar sešām nullēm, kuŗa dēļ ir vērts arī pacensties. Un to visi 15 vīri arī dara, sidrabainās aluminija skaidas šķeldami kā siera šķēlītes.

BUGĪ - VUGĪ UZVAR

Komūnistiskais ungāru laikraksts Magyar Nemzet ar grūtu sirdi ziņo, ka mežonīgs Bugī - Vugī priekšnesums Budapeštas teātrī, kuŗam bijis jāparāda „rietumnieku un kapitālistu dekadences" dzīves stils, panācis gluži pretējo. Skatītāji par labi izpildīto „gabaliņu bez kauliem" bijuši tik sajūsmināti, ka mājās ejot redzēto Bugī - Vugī mēģinājuši dejot pat uz ielas. Tā tas turpinājies, kamēr vien rēvīju teātrī „gangsteŗu" deja rādīta. Laikraksts sūkstās, ka arī visi citi mēģinājumi padarīt džesu un Bugī - Vugī smieklīgu, arvien ciešot neveiksmes. Šai pašā sakarā tas pats laikraksts arī žēlojās, ka kabaretu programmas esot tā pārvātinātas ar politiskajām pamācībām, ka skatītājiem rodoties „ideoloģiski gremošanas traucējumi".

No kreisās: K. Pavasars, H. fon Henke, K. Valdmanis, inž. A. Vidners, E. Cieminš, J. Ķiploks, saimn. vad. A. Zelmenis, J. Niedraks, K. Fogelis un A. Gulbis skata pasauli caur jauno alumīnija logu.
H. Kliģera foto

„ZINĀŠANAS, KAS NAV PĀRDODAMAS DZĪVES TIRGŪ"

Šogad Francijā, skaistajā Lionas pilsētā sanāks pirmais internacionālais fakiru kongress. Tajā pulcēsies ne vien fakiri no mīklu pilnās Indijas, kuŗu pamatoti ieskata par īstu jogu un fakiru dzimteni, bet arī cilvēki no dažādām citām zemēm, kuŗi seko jogu mācībai un ar savu dzīvi, darbiem un neaptveramo gribas spēku mūsu nacionālās domāšanas laikmetā sagādā neatrisināmas, vēl līdz šim zinātniski nenoskaidrojamas mīklas. Iespējams, ka starp īstajiem fakiriem kongresā uzpeldēs arī šarlatāni un atmaskojami krāpnieki, kuŗi patiesībā ar dažādiem smalkiem cirkus trikiem parasti pelna bargu naudu, bet tas nebūt nemazina īsto fakiru apbrīnojamās spējas un neatdarināmos darbus. Nedrīkst arī piemirst, ka fakiri, kas rāda gluži mistiskus darbus, patiesībā ir tikai jogu mācības atdarinātāji, un, ja ne tā, varētu teikt, atrodas uz daudz zemākas gribas koncentrēšanas un garīgo spēju pakāpes kā jogi. Kaut gan daļa fakiru pelna savu dienišķo iztiku ar brīnumdarbu rādīšanu publikai, tas nebūt nenozīmē, ka viņi savu amatu nepiekoptu ar sūtības apziņu. Īpašā grupā vēl izdalāmi fakiri, kas ir hindu templu dienestā. Šos fakirus vada tieši jogi, kas ar rokas uzlikšanu vai citādi it kā nodod viņu rīcībā savus maģiskos neizskaidrojamos spēkus, ar kuŗiem tad arī fakiri spējīgi veikt gluži tos pašus savu meistaru mistiskos darbus. Sava meistara — joga nāves gadījumā šie templu fakiri parasti zaudē savas no meistara — joga aizņemtās spējas. Kā to liecina daudzi notikumi, meistars bieži arī savam māceklim — templa fakiram kāda noziedzīga nodarījuma dēļ, atņem visas aizdotās un iemācītās spējas, tā kā tas brīnumdarbu veikšanā kļūst tikpat nespējīgs kā jebkuŗš mirstīgais.

Redzot fakiru parastākās un primitīvākās izdarības, kā gulēšanu uz rūsainu naglu piedzītiem dēļiem, naglu vai stiklu ēšanu, adatu durstīšanu cauri vaigiem vai citām ķermeņa daļām, mēs izbrīnā jautājam, kā tas viss ir iespējams? Liekas, ka gaidāmais fakiru kongress nespēs atbildēt uz daudzajiem, patiesībā neatbildāmajiem, jautājumiem, jo, ka šķiet, patiesi lielie un noslēpumu pilnie jogi nemaz arī nevēlas dot izsmeļošus izskaidrojumus, bet cenšas savas mācības un to spēkus arvien vēl turēt slepenībā, sakot:

„Mūsu mācības zināšana ir lielākais dārgums, kas var piederēt cilvēkam, un šis dārgums nav pārdodams dzīves tirgū."

Protams, par jogu mācību ir sarakstītas daudzas grāmatas, un daudzi nopietni zinātnieki jogu mākslas pētīšanai veltījuši daudzus gadus, atklājot jogu mācības pamatprincipus, kuŗi pašos pamatos prasa atsacīšanos no „es", visām pasaulīgajām lietām un mums, eiropiešiem, gandrīz neaptveramu ķermenisko, garīgo un tikumisko spēku koncentrēšanu. Par to lasāms Vedās un Upanišedās — seno indiešu zinātnieku mācībās, prozā un dzejā, kuŗas te nav iespējams citēt. Bargo pamatnoteikumu dēļ jau pašā jogu mācības sākumā, kuŗi ir tikai bruģu akmeņi ceļam uz lielāko šīs zemes laimību — nirvānu, kad prasa pašsavaldīšanās un koncentrēšanās vingrinājumus, lielākai daļai no mums, rietumzemju kultūras piederīgajiem, jogu mācībām nav iespējams sekot. To spējuši tikai reti rietumnieki. Tālāk topošie jogi vingrinās īpašā elpošanas mākslā, kuŗa pieder pie pašiem svarīgākajiem vingrinājumiem un kuŗu augstākie sasniegumi vainagojas pilnīgā elpas aizturēšanā, — vispirms minūtēm, tad stundām, dienām, mēnešiem, un pēc dažām ziņām pat gadiem ilgi. Neelpošana vai ļoti taupīga apiešanās ar katru elpas vilcienu un līdz ar to apziņīga sirds darbības palēnināšana vai pat apturēšana pēc indiešu jogu mācības dod iespēju ilgi palikt, tā sauktajā „krēslas miegā", kādā jogam pēc paša gribas iespējams pagarināt mūžu teorētiski līdz pat bezgalībai. Angļu pētnieks Pauls Brutons, kuŗš Indiju apceļojot interesējies par jogu mācībām un arī pats vēlāk kļuvis jogu mācības kopējs, savā grāmatā „Jogi" raksta:

„Jogu svētais krēslas miegs ir kaut kas tik liels un vienreizējs, ka pat nāve tā laikā nevienu neaizskar. Himalajos dzīvo daži jogi, kuŗi, pieturoties pie kādas tibetiešu jogu sistāmas (Brahma Chinta), sasnieguši neiedomājamu pilnību. Viņi uzturas kalnu alās un bez ēšanas dzīvo dziļākajā krēslas miega svētlaimē. Viņu sirds pārstāj darboties, pulss izbeidzas, asins riņķošana apstājas. Ja tos atrod kāds nezinātājs, viņš tos uzskata par mirušiem. Bet viņi neatrodas arī parastajā miega stāvoklī, jo viņi tomēr ir pie pilnas samaņas. Viņu prāts darbojas intensīvi, un viņi dzīvo savā iekšējā pasaulē, vadot kādu augstāku, svētlaimīgu dzīvi. Jogu gars ir tikai atbrīvots no miesas grausta važām, lai viņi paši sevī atklātu visu un, kad tas ir noticis, viņi kādā dienā uzmostas, un tad viņi bieži ir vairāku simtu gadu veci."

To saka Pauls Brutons brīvā tulkojumā. Tas, ka jogi spētu nodzīvot vairākus gadu simtus, līdz šim tomēr nav pierādīts, bet ka vingrināti un piedzīvojuši jogi gluži kā kādā spiritistu seansā pavēl zīmulim vai pildāmspalvai, to rokā saņemot, rakstīt veselus teikumus visās iespējamās valodās, nav retums. Nav arī retums, ka jogi staigā kailām kājām pa kvēlojošām oglēm ne vien paši, bet to pavadībā arī vairāki desmiti brīnumiem gaužām neticīgi eiropieši, nejūtot pat ogļu karstumu. Par to zina stāstīt daudzi, kuŗi šos brīnumus piedzīvojuši. Par to sarakstītas daudzas grāmatas, stāstot par jogiem, kuŗi, dziļā meditācijā nogrimuši dienām un naktīm kailā vēl sēd niknākajā kalnu salā vai uz sava ķermeņa vienā naktī izžāvē vairākas slapjas un ragā sasalušas segas. Ne vien gadu tūkstošu vecais indiešu eps Rāmājana, bet arī mūslaiku modernie autori zina liecināt par jogiem un fakiriem, kuŗi pavada visu savu dzīvi ar vienu paceltu roku, stāv nekustīgi uz pirkstgaliem kā kāda akmenī cirsta statuja, vai arī visu ziemu noguļ ledus aukstā ūdenī. Latviešu valodā ļoti reti autors vai tulkojums zina stāstīt par šiem brīnumiem, un daudziem viss tas var likties kā bērnu pasaciņas un pārāk aplamas, lai tām noticētu. Viens no šiem neticīgajiem ir bijis arī slavenais zinātnieks Nobeļa prēmijas laureāts Sērs C. V. Ramans, līdz pats piedzīvojis izmēģinājumus ar fakiriem un jogiem Kalkutas universitātē. Zinātnieku klātienē kāda fakīra mutē, kuŗu iepriekš pamatīgi izmeklējuši mediķi, ieliets Eiropas ķīmiķu pārbaudīts un to kontrolē izkausēts svins. Pēc pārdesmit sekundēm fakīrs izsplāvis auksti atdzisušu svina piku. To pašu zinību vīru klātienē kāds no jogiem izdzēris glāzi tīras sērskābes, par kuŗas īstumu visi pārliecinājušies gan laboratoriski, gan ar vara naudiņu. Kad mediķi pārliecinājušies, ka jogam no sērskābes dzeršanas nav notikusi nekāda vaina, un jautājuši, kā tas iespējams, tas vienkārši atbildējis, ka viņa ķermenis nav no šīs pasaules. Pēc tādiem pašiem mēģinājumiem ar karbolskābi un pat cianūkāliju Nobeļa prēmijas laureāts C. V. Ramans varējis izsaukties: „Tas ir izaicinājums zinātnei!" Varbūt. —

Daudzi jogu darbus un spējas, kuŗas te minētas tikai garāmejot, mēģina izskaidrot ar masu hipnozi. Neiespējams varbūt tas arī nav, jo arī hipnoze vēl arvien ir zinātniski maz izpētīts dēselisko spēku apgabals. Daudzi jogu un fakiru darbus mēģina izskaidrot ar neizmērojamu gribas koncentrāciju, bet var arī pieņemt, ka jogu un fakiru mācībā un darbos slēpjas kāds liels, neatrisināms X, jo visi līdzšinējie, racionālie un zinātniskie jogu mācības neizskaidrošanas mēģinājumi izbeigušies robežreģionos, kur sākas ticība. Bet tā ir cita tema.

Valdemārs Akača.

IETEIC VĀCU VALODAS REFORMĒŠANU

Vāciešu, austriešu un šveiciešu valodnieki izstrādājuši vācu valodas reformas projektu, kuŗš tagad Štutgartē publicēts un nodots vāciski runājošo valodnieku un publikas diskusijām. Ar savu reformu projektu valodnieki vēlās atvieglot vācu valodas pareizrakstību, pielāgot to internacionālām prasībām un nolīdzināt aizu starp „skolotājiem" un „neskolotājiem" vācu valodā rakstītājiem, kas dažkārt cilvēkiem radot mazvērtības kompleksus.

Projektā ieteikts atmest lietas vārdu rakstību lielajiem burtiem, paredzot lielos burtus lietot līdzīgi kā citās valodās vairs tikai teikuma sākumā, īpašvārdos, uzrunas vietniekvārdos un saīsinājumos. Reformas paredzētas arī ļoti daudziem burtu savienojumiem, ieteicot piemēram: „tz" vietā rakstīt „z" (spitzen — spizen), „ph" vietā „f" (photograf — fotograf); un „th" vietā „t". Burtu grupas „ti" vietā līdzīgi izrunai paredzēts rakstīt „zi" (nation — nazion) sensation — sensazion). Arī svešvārdu rakstībā paredzētas pārmaiņas, piemēram: „c" vietā rakstot „k" (coffein — koffein); „v" vietā „w" (vase — wase); „eau" vietā „o" (buereau — buero). Kā garinājuma zīme burts „h" paredzēts vairs tikai pēc burta „e". Reforma paredz arī pieturas zīmju — punktu un komatu lietošanā ievērot daudz lielāku taupību.

Šīs reformas reālizēšanai, kuŗa bez minētajiem piemēriem paredz arī citas valodas pareizrakstības pārmaiņas 1955. gadā sanāks liela ieinteresēto valstu valodnieku konference, kuŗa tad mēģinās vienoties par šo vācu valodas pareizrakstības vienkāršošanas reformu.

Komūnisti pārvērš amerikāņu karavīrus narkotiķos

Tālajos Austrumos Sav. Valstu armijai radies jauns un drausmīgs ienaidnieks — heroīns. Pēc pēdējā laikā savāktiem datiem, ir skaidri pierādījies, ka Korejā un Japānā komūnisti ir uzsākuši plānveidīgu amerikāņu karavīru pārvēršanu narkotiķos, piegādājot tiem heroīnu un citas narkozes katrā vairumāā par ļoti zemām cenām. Sakarā ar šo jauno komūnistu ofensīvu lielāks skaits amerikāņu karavīru ir tikuši nosūtīti mājās un atbrīvoti no dienesta armijā. Heroīna uzbrukumu amerikāņu armijai vēl līdz šim nav izdevies apturēt, kaut gan „ļoti pūlas to panākt".

Vācu piloti pirms starta

Oficiāli nezināms skaits bijušo vācu transporta un kara lidmašīnu pilotu kopš diviem gadiem uzsvaidzina savas zināšanas Šveicē. Nesen 16 vācu piloti beiguši papildināt savas zināšanas Anglijas lidotāju skolās un devušies vēl papildināties uz ASV, lai ilgākos kursos iepazītos ar moderno lidmašīnu vadīšanu. Tā kā uz Angliju tuvākā laikā dosies vēl lielāka vācu lidotāju grupa, lai atjaunotu savas 9 gados piemirstās zināšanas, tad dzird runājam, ka uz nākošās Lufthansas rēķina sagatavojoties arī nākošie vācu kara lidotāji.

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. BALDUMA

PADZĒRIENI

Vasaras karstajās dienās sameklē daudz mēdzam patērēt atspirdzinošus padzērienus, pie tam pa lielākai daļai veikalā pirktus, mākslīgi gatavotus, kuŗi nevar dot tādu baudu un atspirdzinājumu, kādu dod mājās gatavoti padzērieni. Tāpēc ļoti ieteicams gatavot mājās augļu un ogu padzērienus, tā saucamās limonādes.

Augļu limonādes gatavo no ogām, augļiem un to sulām, kā svaigām, tā konservētām. Saldām augļu sulām jāpievieno skābās, lai padzēriens būtu atspirdzinošāks. Atšķaidot ogu vai augļu sulas, ūdens ir jāuzvāra un jāatdzesē, pieliekot cukuru pēc garšas.

APELSĪNU LIMONĀDE

4 apelsīni, 2 citroni, 3 ltr. ūdens, 400 gr. cukura.

Pāri cukuram sarīvē 2 apelsīnu un 1 citrona mizu, pielej ūdeni un uzvāra. Tad izspiež apelsīnu un citronu sulu, pielej klāt iepriekšējam šķidrumam un izkāš. Limonādi līdz lietošanai noliek aukstumā, pasniedz augstās stikla glāzēs.

OGU LIMONĀDE

1 ltr. vārīta un atdzesēta ūdens, 6 ēd. k. aveņu, jāņogu vai zemeņu ievārījuma.

Visas piedevas labi sajauc un noliek aukstā vietā.

ANANASA LIMONĀDE

1 ltr. ūdens, 150 gr. cugura, 1/4 ltr. ananasa sulas, 3 citronu sulas.

1/4 ltr. ūdens savāra ar cukuru sīrupā un atdzesē. Pievieno augļu sulas un pārējo uzvarīto un atdzesēto ūdeni. Labi izmaisa, izkāš un noliek vēsumā.

AVEŅU LIMONĀDE

80 gr. cukura, 3/4 ltr. ūdens, 1/8 ltr. citronu sulas, 3/4 ltr. aveņu sulas.

Cukuru ar ūdeni uzvāra un atdzesē. Pieliek augļu sulas, izmaisa un izkāš. Pasniedzot katrā glāzē var ielikt ledus gabaliņu.

CITRONA LIMONĀDE

2 citronu mizas, 5 citronu sulas, 2 ltr. ūdens, 300 gr. cukura.

Norīvēto citrona mizu savāra ar ūdeni un cukuru. Izkāš cauri lina dārniņai un pievieno citronu sulu. Atdzesē.

MAIZES DZĒRIENS

800 gr. rudzu maizes, 4 ltr. ūdens, 300 gr. cukura, 0.5 glāze dzērveņu vai jāņogu sulas, 30 gr. rauga, 1 citrons, 100 gr. rozīnes.

Nobriedušu rudzu maizi sagriež šķēlēs, sakaltē un drusku apgraužd. Saliek lielākā traukā un pārlej ar verdošu ūdeni. Kad maize ir izmirkusi, izkāš caur sietu un tad caur lina drāniņu. Pieliek rozīnes, raugu un cukuru. Noliek siltā vietā un raudzē. Norūgušam pielej ogu sulu un pieliek citrona šķēles.

Ja maizes padzērienu vēlas pildīt pudelēs, tad uzmanīgi noņem visas putas. Ja putas paliek klāt, padzēriens pudelē sāk rūgt. Iepildītās pudeles aizkorķē un noliek vēsā vietā.

MEDUS PADZĒRIENS

2 mārc. medus, 2 ltr. ūdens, 10 gr. liepu ziedu, 10 gr. ceriņu ziedu, 25 gr. rauga.

Medu izkausē verdošā ūdenī un atdzesē remdenu. Tad pieliek liepu un ceriņu ziedus, kā arī raugu. Kad padzēriens ir nerūdzis, izkāš.

Ātri aizēnots saullēkts pirms 13 gadiem

Kādā vasaras naktī, pirms 13 gadiem, sākās kaŗa gājiens, ko pasaule jebkad pieredzējusi. Nedēļu vēlāk Latvijā pland atkal latviešu valsts karogi, strauji uzzied neatkarīgās valsts cerību puķe, ko samin jauno okupantu paplatais papēdis.

I

Ir 1941. g. jūnija sākums. Kamēr čeka Latvijā, vislielākā slepenībā plāno ešelonus latviešu piespiedu deportācijai uz spaidu nometnēm, tautieši, ar visai mazu piesardzību, ik vakaru kāri groza savu tāluztvērēju radio kloķus, lai no britu BBC, Beroministeres u. c. raidītājiem smeltos priecinātājas ziņas par jaunu vācu divīziju novietošanu pie Lietuvas robežām, ka boļševistiskie kakla kungi Baltijas valstīs drīz lauzīs savas sprandas.

Rietumpolitiķu domas dalījās, vieni prātoja, ka tas viss ir tikai vācu diplomātijas triks, lai no iebiedētā sabiedrotā — Pad. Savienības — izspiestu vairāk degvielas, pārtikas un jēlvielas vācu kaŗa mašīnērijai; cits sprieda, ka ar kaŗaspēka kustību Baltijas pierobežā vāci maskē gatavošanos Anglijas invāzijai. Vienīgi ASV sūtnis Maskavā Steinhards vēlējās būt piesardzīgs un, lai katrā gadījumā būtu drošs pret varbūtējiem vācu štukasu uzlidojumiem Maskavai, noīrēja kādu vasarnīcu 30 jūdžu aiz Maskavas, kurp aizveda prāvas teltis, ko trauksmes gadījumā uzstādīt dārzā zem bērziem, kā patvērumu jeņķiem. Tikai vēlāk atklājās, ka tieši šīs vasarnīcas apkaimē atradušās vairākas municijas fabrikas, kas vāciem nevarēja būt nezināms.

13. jūnijā Maskavas radio un laikraksti publicē savādu ārlietu komisariāta (Narkomindela) pozinojumu: Naidīgas varas izplatot absurdas baumas, ka Vācija grasoties uzbrukt Padomijai. Vācijai pat neesot nekādu prasību iepretim Padomijai. Vācu kaŗaspēka kustībai Austrumvācijā neesot nekāda sakara ar Vāciju un PSRS attieksmēm. Meli un provakācija esot arī baumas, ka PSRS gatavotos kaŗam ar Vāciju. Pad Savienība stingri turoties pie miera politikas. Rezervistu iesaukšana sarkanarmijā notiekot gadskārtējo apmācību ietvaros un bez pamata ir baumas, ka tā vērsta pret darbdzīgo Vāciju.

Bet BBC raidītājs, ik vakaru, rībinādams savu raksturīgo signālu — tambam bungas — turpina „baumot", ka Hitlers, liekuļojot draudzību, jau tikpat kā izstiepis rokas pret Staļina kaklu. Slepenajam dienestam bija informācija, ka jau decembrī Hitlers parakstījis rīkojumu Nr. 21 „Barbarosas operācijai", kas iesākās vārdiem: „Vācu bruņotiem spēkiem jābūt sagatavotiem ātrā kaŗa gājienā sadragāt PSRS, pat pirms kaŗa nobeigšanas ar Angliju".

19. jūnijā Vācijas sūtnis fon Šulenbergs jau saņem no Berlīnes, ārlietu ministrijas šifrētu telegrammu: tūlīt iznīcināt slepeno šifru un svarīgākos dokumentus. Lavīna jau iekustināta, kad divi dienas vēlāk sūtnis apmeklē Molotovu, kas savu padomja premjēra portfeli jau maijā bija nodevis pašam Staļinam, palikdams par ārlietu kimisāru, vizītes beigās Molotovs Šūlenburgam pavisam draudzīgi iejautājās: „Sakait, kas tagad īsti notiek? Vai jūsu valdība ar kaut ko neapmierināta, varbūt mēs varam ko izkārtot?" Vācu sūtnis bez mēliem atbild, ka viņš patiesi neko nezina, — viņš ievākšot valdības informāciju. Šūlenburgs Maskavā patiesi nezināja, ka tanī pašā dienā Hitlers vēstīja Musolini, ka beidzot viņš izšķīries „izbeigt liekulīgo teijāteri Maskavā". Arī amerikāņu žurnālists Ankarā, kas 21. jūnijā vēstīja, ka „savādā Padomju un Vācijas laulība tuvojas iziršanai" — nezināja, cik tuvu tas bija patiesībai: jaunā diena vēl nebija īsti sākusies, kad 22. jūnijā, plkst. 4 rītā, vācu bumbvedēji pārlidoja pašas Vācijas atzīto jauno Padomju robežu un bimbardēja sarkanarmijas novietnes.

1941. G. 22. JŪNIJS

22. jūnija rītausmā, plkst. 3, Šūlenburgs Maskavā saņem Lielvācijas ārlietu ministra fon Ribentropa rīkojumu nekavējoties uzmeklēt Molotovu un viņam nodot vācu notu, ka, „ievērojot padomju kaŗaspēka neciešamo koncentrāciju pie Vācijas austrumrobežas, vācu armija iesolojusi Padomju Savienības territorijā". Kad plkst. 5:25 pēc Maskavas laika fon Šūlenburgs nodod Molotovam notu, abu valstsvīru šķiršanās momentā iekšanas jūteklīgāka stīga: „Kaŗš," pavisam klusi noteicis Molotovs. „Kā gan tas saskan ar mūsu draudzības līgumu, sūtni?" — „Nožēloju," tikpat klusi atteicis vācietis, „bet es nevaru kritizēt savas valdības rīcību..."

Tai pašā agrīnā rītā, plkst. 4, Berlīnē, fon Ribentrops ataicinājis pie sevis padomju sūtni Dekanozovu, kuŗš vienlaicīgi ar Latvijas „inkorporācīju" pirms gada bija vadījis parallēlo akciju Lietuvā, nodeva viņam to pašu notu un paziņoja, ka Lielvācija atrodas kaŗa stāvoklī ar PSRS

Kremlim šis karš nenāca kā pārsteigums. Kaut gan Padomijas nostāja bija visai antibritiska, Čerčils bija informējis Staļinu, ka pēc britu slepenā dienesta ziņām vācī gatavojas uzbrukt PSRS. Kad vēlāk, 1942. g., abi varenie sastāpās, sērs Vinstons nenocietās apjautāioties par šo brīdinājumu, uz ko Stalins viņam atteicis: „Man šī brīdinājuma nevajadzēja — es zināju, ka karš būs. es tikai cerēju, ka man vēl būs seši mēneši laika!" Šajos 6 mēnešos komūnisti tad būtu Baltijas telpā izvākuši visu nacionālo elementu.

Bet Hitlers Staļinam šo laiku nedeva, tādēļ sitiens nāca tik negaidītā brīdī, ka Kremlis pēc laba laika. plkst. 12 dienā, pēc tam, kad vāci jau bija guvuši pirmās uzvaras, paziņoja padomiju tautām, ka sācies Vācijas — PSRS karš. Staļins tūlīt nazuda „pagrīdē", bet vāris mēnešu vēlāk arī visi pārējie padomiju dižvīri bailēs pameta Kremli un aizbēga uz Kuibiševu.

Hitlera manifestu par kaŗa sākšanos, ko visos vācu raidītajos 22. jūnija rītā nolasīja propagandas ministrs Gēbelss, satrauktām sirdīm noklausījās arī tūkstošiem latviešu, ziņu par boļševisma jūga nokratīšanu cits citam padodami tālāk. Hitlera manifestā vairākkārt pieminētas arī Baltijas valstis (piem., ka Lietuva piedāvājusi ielaist savā zemē vācu kaŗaspēku, ko vācu valdība noraidījusi: Padomija ar bruņotu spēku pārņēmusi Baltijas valstis, smieklīgi izskaidrojot šo savu rīcību kā aizsardzību pret ārējiem ienaidniekiem, kas zīmējies uz Vāciju, jo citām valstīm neesot robežas ar Baltijas valstīm). Uzsaukumu Hitlers, kas bija pret baznīcu un atbalstīja jaunpagānisma ideoloģiju, nobeidza vārdiem: „Lai Dievs mums palīdz īpaši šajā cīņā!" (Gandrīz tos pašus vārdus 1942. gadā, kad Čerčils izskaidroja Staļinom otrās frontes ideju Ziemeļafrikā, atkārtoja asiņainākais baznīcas un Dieva ienaidnieks Staļins, izsaukdamies: „Lai Dievs svētī šo pasākumu!").

(Turpinājums sekos).

Jūs baudīsit

"SALADA"
TEA
IESAIŅOJUMĀ VAI TĒJAS MAISIŅOS, TĀ IR
KANADAS LABĀKĀ TĒJA

Pavadiet savas brīvdienas vienā no labākām vasaras viesnīcām

LAKE ERIE ROCABORE INN, Port Bruce, Ontario

No 3. un 73. ceļu krustojuma tikai 9 jūdzes līdz ezeram, resp. atpūtas vietai. Pirmklasīgs ēdiens, ērtas telpas. Ļoti mērenas cenas. DEJA ik sestdienas no plkst. 9 vakarā.

Rikojam banketus biedrībām un privātas viesības. PORT BRUCE ir slavena ar savu skaisto apkārtni, labo plūdmali, bagātiem pikreļu un citiem lomiem.

Vēlama iepriekšēja pieteikšanās, rakstot

Mrs. E. JIRGENS ROCABORE INN, PORT BRUCE, ONTARIO

Draudzības dienās Niagārā veiksmīgākie volejbolisti bija hamiltonieši. J. Liģeris uzvarētājiem pasniedz balvu — kārbu ar saldumiem. H. Kliģera foto

DAINA PRESS LTD.

LATVIEŠU SPIESTUVE
UN IZDEVNIECĪBA

GLITI UN LĒTI

IZPILDĀM VISĀDA VEIDA

IESPIEDDARBUS

384 KING STREET WEST. TORONTO, ONT. CANADA

Tālrunis EM 4 - 7957

ARCHITEKTU

ARVĪDU KRAVI

lūdzu paziņot tagadējo

adresi

A. KRŪKLIŅAM,
1651 St. George Ave D-8,
Roselle, N.J. U.S.A.

MEKLĒ

MARIJU VERPELIS un VELTU VERPELIS

RAKSTĪT

Dr. Alma Stark-Daška
324 Punt Rd., S. Vic.
Australia

IZĪRĒJAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuvi 2. stāvā Gerrard — Jones rajonā. Zvanīt katrā laikā GE 8835, Toronto. Nav iebildumu pret bērniem. (835)

IZĪRĒJAMAS divas nemēbelētas istabas ar virtuvi 2. stāvā Gerrard — Jones rajonā. Zvanīt katrā laikā GE 8835, Toronto. (835)

IZĪRĒJAMA pārim tikko remontēta nemēbelēta istaba ar visām ērtībām. Zvanīt ME 5193 pēc. 6 v.

TORONTO rietumos izīrējamas 2 mēbelētas vai nemēbelētas istabas ar virtuves lietošanu pārim vai vieniniekiem, uz vēlēšanos pansija, kā arī 2 lielas nemēbelētas istabas pagraba stāvā ar privātu tualeti. Var būt ar bērniem. Vienmēr silts ūdens. 69 Dunraven Dr., Toronto. (823)

IZĪRĒJAMA ielas pusē liela istaba 2. stāvā ar atsevišķu virtuvi ar vai bez mēbelēm. WA 4-8855, Toronto. (859)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba otrā stāvā vieniniekam vai vieniniecei Sunnyside rajonā. Vienmēr silts ūdens. Tel. LO 3124. Toronto (857)

MĒBELĒTA istaba izīrējama 1 vai 2 personām. Vārīšanas vai pansijas iespējas. Liels dārzs. Garāža. Tel. MO 1640, Toronto. (862)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT OL 1403, Toronto

SAIMNIECE

ar ilggadīgu praksi piedāvā savus pakalpojumus tautiešiem latvisku mielasīu sagatavošanai svinību gadījumos. Z. Treilons, Toronto tel. CH 1-1862. (861)

Šī gada 24. jūlijā

SIDRABENĒ notiek atklāts

VOLEJBOLA TURNĪRS

Pieteikšanās uz vietas; spēles sākums sievietēm plkst. 2.00 pp., vīriešiem plkst. 3.00 pp.

Pēc tam plkst. 7.30 pp.

DEJA

● KRĀSAINA ILLUMINĀCIJA ● PIRMOREIZ KANADĀ BŪS BUMBAS DANCIS

Ieeja uz sacīkstēm un deju $1, uz deju vien $1.00

Visus laipni ielūdz

I EV.-LUT. DRAUDZE, TLSK un LSAK

MELODY FAIR
MUSICALS UNDER THE BIG TOP

ARENA GARDENS
60 Mutual St. Toronto

Tuvu Dundas apakšzemes pieturai

Parkošanas laukums

OKLAHOMA

Amerikas rietumu mūzikas spēle

No pirmd. — piektd. vak. 8.20. Sestd. divi priekšnesumi pl. 5 un plkst. 9 vak. Rezervētas sēdvietas $1.00; $1.50; $2.00 un $2.50. Nerezervētas 60c. Iepriekšpieteikšanās līdz 8 v. EM 3-6089

SĒDVIETAS visai nākošai nedēļai **FINIANS RAINBOW**

Paziņoju savām godājamām klientēm, ka esmu atvērusi

DĀMU CEPURU VEIKALU

850 Bloor St. W., pie Ossington St. Tel. LO 7076

Pateicoties par līdz šim dāvāto uzticību, palieku cerībā, ka tā man netiks liegta arī turpmāk

MARTA ŠVERNS

Licencēta auto skola BALTIC

Apmācīšana ar Chevrolet — Studebacker — Land Cruiser 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi.

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 9667

zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:

UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA

IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. Tel. EM 6-9488

SPORTS

TĀLAVAS VIEGLATLĒTI STARTĒ

Toronto Tālavas vieglatlēti nule beiguši trimdas korespondenscacīkšu pirmās kārtas sacensības, 10 disciplīnās iegūstot kopsummā 9158 punktus starptautisko tabulu vērtējumā. Jaunu Kanadas latviešu labāko sasniegumu lodes grūšanā iespēja Ansis Bergvalds ar 13. 51 m rezultātu. Krietna bija arī viņa mēģinājumu serija: 13.05, 13. 51, 13,29, pārkāpums: 13.18, 13.16. Otro vietu lodē ieguva Ildens — arī ar personisko rekordu — 12.16. Krietnu rezultātu Bergvalds sasniedza arī diskā — 43.31, atstājot otrā vietā Zaķi — 36.55. Ar 35.31 m veseri uzvarēja Vasilis. Zaķis spēja 33.98. Šķēpā drošs pirmais bija Miķelsons — 5191, un augstlēkšanā Bergvaldam nācās apmierināties ar tikai 1.66 m rezultātu, jo nākošo augstumu — 1.71 m viņš spēja veikt tikai ārpus konkurences. Bergvalds uzvarēja arī tāllēkšanā — 5.28, bet trīssoli visīsākā aizlēca nule no Anglijas atbraukušais vidusdistančnieks Elmārs Salnājs — 10.97, par 8 cm pārspējot šķēpraidi Miķelsonu. Salnājs uzvarēja ar 200 m (250), atstājot otrā vietā Jākobsonu (25.3). Vēl tālaviešu vienībā startēja Mackars, Bricis, Paulēns.

ANSIS BERGVALDS — KANADAS LATVIEŠU LABĀKAIS VIEGLATLĒTS

Grūti, pavisam grūti būtu iedomāties, kādas Toronto vieglatlētiskas sacīkstes bez Anša Bergvalda piedalīšanās. Viņš startē vienmēr un visur, lai kāds būtu laiks, laukuma stāvoklis, uzvaras vai zaudējuma izredzes vai vēja virziens, un, laikam, reta būs bijusi kāda vieglatlētikas sacīkste šeit, kuras dalībnieku skaitā nebūtu slaidā tālavieša ar mazliet pastīvu gaitu. Tikai retais zina, un saprot, cik daudz gaŗu gadu ir vajadzējis, lai savestu kaut cik „lietošanas kārtībā" granātu šķembu ievainoto kāju. Un bez šīm kara rētām — vai Modra Pētersona, kā Jāņa Dimzas „mantinieka" vietā šobrīd nerakstītos Anša Bergvalda vārds? Kas zina!

Bet vīrs ar paklibo kāju startē. Pērn viņš uzvarēja trīscīņā, un desmitcīņā vēl nav varējis atrast nevienu drosmīgu konkurentu. 100 m ir veikti 12.2 laikā, augstumā 1.70, tāllēkšanā pāri 5.80, ar kārti lēkts 2.96. Šīs sezonas pašā sākumā Ansis iepriecināja ar teicamiem sasniegumiem mešanū disciplīnās. Tālavas korespondencsacīkstēs viņš grūda lodi 13.51 m. Diska mešanā viņš ik reizes pārsniedzis 40 m līniju. Divās šīgada sacīkstēs viņš spējis 42 m, divās citās 43 m, bet Tālavas pārbaudes sacīkstēs reālizēja jaunu Kanadas latviešu labāko sasniegumu — 44.08, kas ir arī šīs sezonas labākais sasniegums trimdā. Par viņu tālāk agr. g. ir metuši tikai libekietis Ratass — 45.02, Anglijas tālavietis Feldmanis — 44. 54 un otrs „anglis" — Jansons 44. 31. Līdz trimdas rekordam tātad trūkst vairs tikai nepilns metrs!

Somu punktu tabulu vērtējumā Bergvalda sasniegumi dod: diskā 747 p. un lodē 721 p., kas viņu neapšaubāmi atļauj dēvēt par Kanadas latviešu vieglatlētu Nr. 1. Lai pārspētu Bergvalda rezultātu, vajadzētu rasties vīram, kas spēj veikt piem. 6.88 m tāllēkšanā, 13. 72 trīssoli vai 4.01 kārtslēkšanā! Vai skriet 1500 m 4:09.6 — rezultātus, ko trimdā vēl nav iespējis neviens latvietis.

Ar interesi gaidīsim Anša turpmākos startus.

*

Elmārs Salnājs 1.000 m skrējienā uzlabojis savu korespondencsacīkstēs sasniegto 2:47.0 uz 2:46.1 — šīs sezonas labākais sasniegums trimdā. 18. jūlijā viņš 1.500 metrus veica 4:22,9 laikā.

„THE LATVIAN TRIO"

Nē, nē — šoreiz LA sporta nodaļā nebūs iemaldījies rakstiņš par skaņu mākslas vai citas mūzas kalpiem, bet tieši tā un ne citādi Vidusanglijas laikraksti dēvē trīs latviešu sportistus — Antonu Pukstu, Frici Laudobeli un Voldemāru Priedi. Lieta tāda, ka nu jau otro gadu pēc kārtas visiem Midlandes angļu lodes matadoriem atliek tikai noraudzīties, ka 3 latvieši aizved no Birminghēmas visas uzvaras medaļas. Čempiona godā arī šogad tika Puksts ar 14,09 m tālu grūdienu, otro vietu guva Laudobelis — 12.70, trešo Priede — 12.29 m. Tālāk sekoja kāds ducis angļu, Laudobeļa uzvara diskā ar 39.44 m., un . . . jau pieminētais apzīmējums angļu avīzēs. Varbūt latviešu slavu uzspodrināja arī Zigfrīda Nikaža divas bronzas medaļas — veserī (42.52) un kārtslēkšanā (2.95), tāpat Rozentāla 3. vieta 7 jūdžu soļošanā, ar laiku 57: 47.0.

Jā, šis latviešu triumvirāts nav ar pliku roku ņemam! Tonijs — tā draugi sauc Pukstu — ir vienīgais mūsu 15-metrinieks trimdā, ar rezultātu, kas labāks par oficiālo Latvijas rekordu. „Mazais lauva" — Fricis Laudobelis arī augumā ir īsts „lauva", kura varenajā plaukstā lielā dzelzs lode izskatās kā kriketa bumbiņa. Un ja „mazajam" palaimējas kādā veikalā nopirkt 14. numura kurpes un uzspīlēt tās kājās ,tad Tonija galva sniedzas viņam turpat līdz plecam . . . Varenā lesterieša sporta gaitas sākās tikai Anglijā, un viņa pēdējie rezultāti, pārstāvot Midlandi pret Kristī klubu, ir: lodē 13.26 un diskā 41.37. Nekāds nieka vīrs nav arī mūsu vieglatlētu seniors Priede, kuŗu Sporta Pasaule savā laikā dēvēja par „dižo valmierieti". 14.20 m viņš grūda pirms 15 gadiem, zaļajam vieglatlētikas laukumam tas ir uzticīgs nu jau 22. vasaru. Tik drīz nedomājot arī „kvitēt".

Tāds ir Midlandes vai Vidusanglijas latviešu trio, kas dažureiz pārvēršas par kvartetu. Tas notiek tad, kad lodes aplī, blakus Māras zemes Pukstam, bajāram Laudobelim un Vidzemes dēlam Priedem, stājās ventiņš Adolfs Goba. Bet tik daudz medaļu jau angļu sacīkstēs izsniegt nav pāredzēts . . .!

Negaidīti no mums šķīrās mans mīļais dzīves draugs, mūsu mīļais tētis un vectētiņš

Pulkv.-leitn. KĀRLIS KAŽOKS

dzimis 1879. g. 25. augustā Rozēnu pagastā,
Dieva mierā aizgāja 1954. gada 14. jūlijā, Glendalē, Ohio

Piemiņā viņu paturēs:

sieva, meitas, znoti un mazdēls
ASV, meita un radi Vācijā

Ik rītu saule debess malu sārto,
Bet dzīve bijušo vairs neatkārto.

PIEŅEMU PASŪTINĀJUMUS KUNGU UN DĀMU APĢĒRBIEM

V. KUČĀNS

387 Milverton Blvd. Tel. GE 6813, Toronto

Uzmanību! Uzmanību!

Šis ir klusākais laiks drēbniecībā, tāpēc pašreizējie pasūtinājumi tiks izpildīti nesteidzoties, ar vislielāko rūpību un par zemākām cenām. Izmantojiet izdevību, pasūtiniet apģērbus rudenim un ziemai tagad. Bagātīga angļu drānu izvēle. Pieņem katru dienu no 9—21, sestdienās 9—16

ZIEDOJUMI

(Nobeigums).

LNAK Palīdzības nozare laikā no 1. līdz 30. jūnijam saņēmusi sekojošus ziedojumus:

V. Sukurs — $3.00; L. Putniņš, V. Bucenieks, A. E. Leitass, E. Kraulis, J. Roze, (Bez vārda), A. Plucis, A. Siņķis — $2.00 katrs. J. Sveilis, E. Kiršteins, M. Podrats, M. Caibelis, M. Vīksne, K. Kals, E. Segliņš, L. Zaborskis, E. Ķergis, V. Zygiunas, E. Purgailis, V. Plūdons, T. Sīlis, E. Ungurs, V. Šuriņš, A. Žirbuliņš, O. Broks, (nesalasāms), J. Boikovs, E. Vilsbergs, V. Dumpis, B. Pelsis, T. Krivoguzovs, V. Kics, A. Landsbergs, A. Āboliņš, P. Nīcmanis — $1.00 katrs; J. Valeiks, V. Silinskis — $0.50 katrs. Toronto — Toronto „Klints" saimes lielgaidas — $5.00; R. Milskaudze — $5.00; K. Šverns — $3.00; A. Frīdenbergs, E. Pērkons, L. Pavlovskis, V. Pilpe, P. Ziediņš, J. Grīslis, J. Paegle, A. Altraks, K. Pakrastiņš, J. Arājs — $2.00 katrs; K. Majors, A. Rozenbergs, K. Šmits, H. Grīnbergs, E. Kalniņš, M. Baumeistars, M. Vasulis, I. Gailītis, L. Pilpe, K. E. Mantnieks, L. Mārtinsons, A. Burkevics, J. Jansons, A. Timma, V. Ziediņš, K. Arājs — $1.00 katrs; Krauze — $0.25. Port Artūrā — J. Andersons — $0.50. Kopā: $137. 25.

Kopsummā jūnija mēnesī Palīdzības nozare saņēmusi $226.75.

Visiem ziedojumu devējiem un ziedojumu vācējiem sirsnīga pateicība.

VAJADZĪGS

MĀJU PĀRDOŠANAS AĢENTS

vienā no lielākajām Toronto firmām.

Moderns birojs. Prakse vēlama, bet nav nepieciešama

Zvanīt

E. HENIŠAM

OL 8821, Toronto

J. E. ELLIS REAL ESTATE LTD.

1123 St. Clair West

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1120 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTIGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS,
AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS
un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

9 istabu atsevišķa māja,

cietkoka grīdas, garāža. Zems nodoklis. BLOOR — LANSDOWNE rajonā. Iem. $2.500.

6 istabu atsevišķa māja,

ellas apkure, cietkoka grīdas, divas garāžas. BLOOR-EMERSON rajonā. Iemaksa $4.000

12 istabu atsevišķa mūra

māja, PARKDALE raj. Iem. $6.000

APBŪVES GABALS — 42 pēdas plats College — Lansdowne raj. Iespēja uzcelt divas mājas. Cena $4.000

Pēc tuvākas informācijas

zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606

prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Pārmaiņas vasarā: Dievkalpojumi jūlijā un augustā Betlemes baznīcā turpināsies katru svētdienu, bet sāksies jau pl. 11.15 rītā.

Sv. Toma baznīcā Bronksā dievkalpojums būs tikai 8. augustā, pl. 9 rītā; Port Vašingtonā parastā laikā; Hempstedtē 18. jūlijā un 15. augustā.

25. jūlijā dievkalpojumu Betlēmes baznīcā vadīs māc. K. Freimanis, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Papildu iesvēte. Prof. F. Treus šovasar sagatavos konfirmandus un tos iesvētīs Port Vašingtonā 1. augustā. Interesenti var pieteikties pa tālr. PO 7-1690.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.).

Svētdien, 25. jūlijā, pl. 6,30 vak. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Londonā, 25. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 4-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 25. jūlijā, plkst. 11.00 dievkalpojums.

Svētdien, 1. augustā, plkst. 3 pp. dievkalpojums ar iesvētīšanu un dievgaldu.

Svētdien, 8. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Svētdien, 15. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Svētdien, 22. augustā, plkst. 11 dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 29. augustā svētbrīdis Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

25. jūlijā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. (Māc. A. Briedis).

25. jūlijā, plkst. 11 svētbrīdis Saulainē — māc. A. Lūsis.

Piezīmējam, ka jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi Trīsvienības baznīcā būs tikai reizi mēnesī parastā laikā plkst. 4 pp., bet visās pārējās svētdienās dievkalpojumi notiks plkst. 9,15 no rīta sv. Jāņa baznīcāā.

Bramptonā latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums svētdien, 25. jūlijā, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā. Dziedās no dziesmu grāmatām. Māc. A. Briedis.

Šelburnā, Ont. 1. augustā plkst. 2 pp. dievkalpojums latviešu farmeriem, Šelburnā United baznīcā. Māc. A. Lūsis.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 6394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave sūrī:

1. augustā, plkst. 11.15 no rīta kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

15. augustā, plkst. 11.15 no rīta dievkalpojums.

29. augustā plkst. 11,15 no rīta dievkalpojums.

St. Sauverā (Kveb.), vietējā anglikāņu baznīcā.

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzei — 210 Wilbrod St.

8. augustā, plkst. 2 p. p. kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Kornvalē, M. Dārznieks kunga namā, 1326 Aubin Ave.

22. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta, tel.: 41890.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave. Red Deer, Alberta. Tel.: 2918; 248 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba. Tel. 527108.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. tel. OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 25. jūlijā pl. 14 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums. Pēc tam izbraucienu zaļumos.

Timminsā, svētdien, 1. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums. Bērniem mācības plkst. 10.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Vinipegas latviešu ev. - lut. draudzes 4 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums svētdien, 8. augustā, plkst. 14.00. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē ar atspirdzinājumiem un priekšnesumiem.

22. augustā dievkalpojums pl. 2 pp.

Māc. A. Voitkus Hamiltonā (118 Locke St., N., Tel.: JA 8-2259).

DĀMU FRIZIERSALONS

MODEL

VIJA KRĒMANIS

109 Moberly Ave, Toronto
Tel. GR 0464

Danforth—Woodbine, 2. stāvā

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO

(Spadina Rd.) birojā WA 3-9494

Acu pārbaude Recepte

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ .....

līdz ..... un ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

.....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn.; $4.50 par 3 mēn.; $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par 1 gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāči, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A. Tel. NI 8-9369

Bruno Šurins

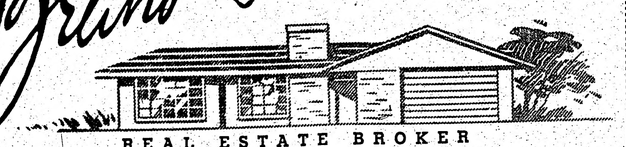

REAL ESTATE BROKER

Active Member of Toronto Real Estate Board

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCĪBĀ

FARMAS: ORANGEVILLĒ, SHELLBOURNĀ UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

SPECIĀLS PĀRSTĀVIS FARMU LIETĀS

VALTERS GOBA. Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS **OL 7561**

1318 BLOOR St. W. Toronto. Birojs atvērts no pl. 10-10

Pārbaudiet mūsu pārdodamo namu sarakstu

Indian Rd. — Howard Prk. Ave. Skaista atsevišķa 7 istabu 2 stāvu greznu ķieģeļu māja. Jauna ūdens-eļļas apkure, sauss plašs pagrabs. Liela moderna virtuve. Ievākšanās 16. augustā. Iem. ap $3.500. Steidzīgi pārdodama — gadījums. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

Dovercourt — Halam. Liela atsevišķa 9 istabu māja. Ideāla izīrēšanai, 2 lielas virtuves, liels dārzs, jauns jumts, lieta cementa pamati. Iem. ap $3.900. Mēneša maksa $99.00. 10 gadu obligācija. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

Mt. Pleasant — Davisville. 3 atsevišķas 6 istabu labāko dubultķieģeļu 2 stāvu mājas ar visām modernām labierīcībām, garāžām, dārziem utt. Iemaksas no $5.000 — $8.000. Ērta satiksme, tuvumā veikali. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

Iris PUĶU VEIKALS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem

Griezti ziedi, podu puķes, palmas, zaļumu stādi. Līdzīpašniece latviete — sējēja ar ilggadīgu praksi. Organizācijām rabats

JAUNĀKĀS GRĀMATAS VASARAS BRĪVLAIKAM

O. Freivalds, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.80
G. Virg. Georgiu, 25. STUNDA, ies.	3.80
W. Mobergs, EMIGRANTI	3.40
V. Kārkliņš, DIEVA ZEME	4.00
V. Janums, MANA PULKA KAUJU GAITĀS	4.00
M. Vētra, MANS BALTAIS NAMS	3.40
A. Gailits, PĒDĒJAIS ROMANTIĶIS	2.80
A. Šiņķis, KURZEMES CIETOKSNIS, ies.	3.50
Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZĪVES SPOGUĻI, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELĪGA DZĪVE, ies.	2.10
K. Hamsuna, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
" ies.	6.70

123 HURON ST. TORONTO **DV** Tel. EM 8-0792 NO PLKST. 9—18

GRĀMATNĪCA

- Izbraukumā,
- svētku gadījumā,
- kā arī ik dienas patēriņam

PIEPRASIET

ŽĀVĒTOS ZUŠUS

1 mārc. kārbās 80c

un

ZUŠU GALERTU,

1 mārc. kārbās 80c

Veikalniekiem attiecīgā atlaide.

Pasūtinājumus lūdz adresēt

A. ROSE

10 WIDMER ST., TORONTO

Tel. EM 8-7000

O. E. CARSON

LIMITED REALTORS

1318 Danforth Ave, Toronto Tel. RI 7541

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS MĀJĀS **HA 7881**

Sniedzu pilnīgu informāciju par visu O. E. Carson biroju sludinātām mājām vietējos laikrakstos.

... Vislielākā nekustamo īpašumu izvēle Toronto

... Palīdzība aizdevumu (morgage) sagādē... Pakaipojam iemaksu sagādei līdz 2/3 no pilnas iemaksas.

KĀDĒĻ NEPIEZVANĪT TŪLĪT?

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

S. LEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

O.E.CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto WA 4-7121

LATVIEŠU AĢENTS

K KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT—

sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

IECELOŠANAS, IZCELOŠANAS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības skiršanu legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto (pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

PUĶU VEIKALS

802 BATHURST IELĀ

(Pie Bloor ielas stūŗa)

Tel. KE 3884, Toronto

Lotus

Krāšņi ziedu sakārtojumi līgavām eiropiešu un kanadiešu stilā

Bagātīgā izvēlē griezti ziedi un istabas puķes. Latviešu daiļamatniecības izstrādājumi: keramika, sudraba rotas lietas, kokgriezumi, audumi utt.

Dabūjami latviešu laikraksti

Latviešu apavu darbnīca

Carmen Custom Shoes ip. K. Rugelis, 866 Broadview Ave., tel. — GE 0994, Toronto. Apavus pagatavo un izlabo (396)

Kungu un dāmu drēbnieks

A. SILAVS

634 Ontario St., Toronto

Tel. WA 4-8855

Uzvalki un kostīmi, sākot ar $55

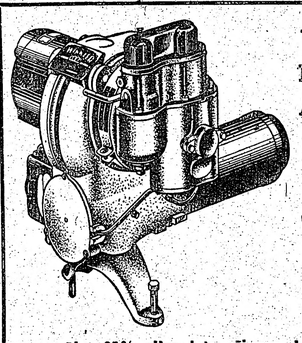

VAI JŪS INTERESĒ APKURES JAUTĀJUMS?

PIEDĀVĀJU

WINKLER

sema spiediena eļļas apkures ierīci — Burneru

garantējot 25% eļļas ietaupījumu, kā arī citu labāko firmu apkures. Paskaidrojumus sniedzam pa telefonu vai rakstveidā

GARNEY & Co

15 Barton Ave., Toronto. Tel. ME 2554

Radio un televīzijas technikis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

ZOBĀRSTE

ŅINA ČERNAVSKIS, Dr. med. dent. D.D.S.

pieņem pirmdien un trešdien no 2—9 vakarā, otrdien un piektdien no 9—5 vakarā.

660 Broadview Ave, Toronto, tel. RI 4643

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE REFRIGERATOR

PLAŠĀ IZVĒLĒ

- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

Nācieti un apskatieti

Burlacoff's Furnitur

Tel. EM 8-6812

619 QUEEN ST. W. TORONTO

DR. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)

no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708

TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski un krieviski

Dr. A. LAUKS

86 BLOOR ST., WEST, TORONTO

Physicians & Surgeons Building, ieeja no sāniem, istaba 614, no plkst. 7—9 vakaros, sestdienās no plkst. 10—12 priekšpusd. Tel. kabinetā WA 2-8855, mājā LY 6349, sākot ar 26. jūliju.

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadīna stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(168)

Dr. med.

K ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave) Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. S. UŽANS

Bērnu, iekšķīgās un ādas slimībās. No plkst. 5—7, sestdienās no plkst. 12—1.

52 LINSMORE CRES. (Bloor-Danforth tr. piestātne).

Tel. GL 2892, Toronto

Dr. Alexander Szatmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai ap iepriekšēju vorunu pa tel

WA1-0556 vai MA 5243

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus. Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē SPECIĀLISTS IEKŠĶIGAS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBAS (158)

3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal

Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W.

Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

WA 3-2395

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 6-9614

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,

igauņu jurists,

mājās MA 0141, Toronto

(697)

Vislabāk pakalposim

LATVIJAS PROPAGANDAI UN SEV.

ja ievietosim uzņēmumus par savu dzīvi ārpus ne tikai latviešu, bet arī kanadiešu un amerikāņu izdevumos.

Tādēļ visu latviešu

sabiedrisko organizāciju, draudžu, apvienību, jaunatnes pulciņu, skautu un gaidu, latviešu skolu vadītājus

laipni lūdzu pieteikt man savu sarīkojumu un svētku laiku un vietu, lai varētu ierasties laikus un pakalpot jums ar labiem foto uzņēmumiem, kurus varu ievietot arī

visos lielākos kanadiešu un amerikāņu laikrakstos un žurnālos

DIPLOMĒTS preses fotografs

HERMANS KLIGERS

1 FIRST AVE.

Tel. RI 5697

Toronto, Ont.

Pilsētas centrā

Broadview — Gerrard krustojumā (King, Harbord un Carlton tramvaju tuvumā)

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas